

Regiunea
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Citiți în pag. 2-3:

Veac nou

Perspective... perspective...

Colaborează academicienii:

E. BĂDĂRĂU, HORIA HULUBEI, EUGEN MACOVSCI

În pag. 6-7:

Meridiane sovietice

Semnează:

EUSEBIU CAMILAR, VICTOR TULBURE, MARGARETA ȘIPOȘ

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

25 (849) Anul XVII. 23 iunie 1961
12 PAGINI 1 LEU

GOL...

PRIN TELEFON
DE LA CORESPONDENTUL
NOSTRU

...Din adâncurile pământului pînă în Cosmos

— Oamenii sovietici au ajuns pînă în adâncurile de nepătruns ale pământului și au deschis drum omului în Cosmos.

Aceste cuvinte, rostite de unul din participanții la prima constătuire unională a lucrătorilor științifici care s-a desfășurat la Moscova, oglindesc într-o elocventă imagine marile succese ale științei sovietice. Timp de trei zile în Marele Palat al Kremlinului s-au discutat drumurile de dezvoltare viitoare ale științei și tehnicii în U.R.S.S. Între bătrînele ziduri ale Kremlinului se aflau urmașii lui Lomonosov și Mendeleev, Popov și Secenov, Pavlov și Tjolkovski, se aflau oameni care au ridicat știința sovietică pe cele mai înalte culmi. De la tribuna consătuirii savanții au descris perspectivele minunate care se deschid în domeniul cercetării Universului, au vorbit despre dezvoltarea pe care a luat-o biologia cosmică, despre nesecatele izvoare de energie, nestăpînite încă de om, pe care le ascunde...

Acad. Lev Arșimovici a arătat că în prezent cercetătorii rezolvă problema realizării sintezei nucleare dirijate pentru a putea folosi energia care se află în milioanele de tone de apă de pe pămînt. Oamenii de știință sovietici au reușit să fină sub control plasma fierbinte închisă între pereții reactorului. E drept, însă, că în experiențele de pînă acum controlul a durat numai o zecime de miime de secundă. Acesta a fost totuși pasul cel mai greu. Calea spre realizarea sintezei nucleare dirijate, care se desfășoară la o temperatură de 200—300 de milioane de grade, e deschisă. Și așa cum s-a menționat la consătuire, rezultatele nu se vor lăsa mult așteptate.

În raportul său, acad. Keldiș, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S., a subliniat legătura strînsă care există între știință și producție.

Cu cîteva zile înainte de începerea consătuirii, tot acolo, la Kremlin dar într-o altă sală, numeroși savanți s-au adunat la festivitatea înmînării Premiilor Lenin. Printre cei cărora le-a fost prinsă de reverul hainei insigna de aur cu chipul lui Lenin se afla și Grigori Gherșenberg, cercetător la Institutul Electrotehnic din Moscova. Lucrarea lui distinsă cu Premiul Lenin: „Dispeceri automați ai liniilor de înaltă tensiune”, constituie un exemplu grațios de aplicare a celor mai avansate descoperiri științifice în economia națională.

...Închipuiți-vă imensul teritoriu al continentului sovietic. Pe mii și mii de kilometri se întind rețelele de înaltă tensiune ale sistemului energetic al U.R.S.S. Oricît de rapid în mișcare ar fi un om în momentul conectării unui nou obiectiv industrial la o anumită hidrocentrală, totuși instalația automată a savantului sovietic execută operația mult mai repede, fără pierderi, pușind „lua hotărîri” în mai pușin de o sutime de secundă. Dispecerul automat, care a produs senzație în întreaga electrotehnică mondială, va fi utilizat la toate hidro și termocentralele ce se construiesc în U.R.S.S.

Ascultînd cuvintele savanților își apăreau parcă în fața ochilor roadele minunate ale gîndirii omenești.

Foarte interesante au fost amănuntele pe care le-au dat ulterior, în cursul unor convorbiri, un număr de oameni de știință sovietici în legătură cu o serie de întrebări de probleme de organizare a activității științifice. În afară de impresionanta dezvoltare pe care a luat-o știința în regiunile Uniunii Sovietice (noua centru academic din Siberia are 14 institute științifice cu 6.000 de cercetători), ei s-au referit și la problema pregătirii cadrelor științifice. Academicienii Trapeznikov, Iosifian, Palladin și alții au făcut o serie de propuneri care se oglindesc de altfel și în recenta hotărîre a C.C. al P.C.U.S. și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. cu privire la îmbunătășirea pregătirii cadrelor științifice și pedagogice. Cercetătorii din institutele științifice vor fi delegați pentru un anumit termen în fabrici și uzine ca să rezolve acolo teme importante pentru economia națională; cadre ingineresti vor fi invitate să lucreze în institutele științifice pentru a contribui cu experiența lor la realizarea cercetărilor; profesori și conferențieri din institutele de învățămînt superior vor primi concedii speciale pentru a lucra la disertații consacrate problemelor actuale ale economiei naționale; titlul de candidat sau doctor în științe va putea fi acordat direct, fără examene, specialiștilor cu stagiu îndelungat, care au publicat lucrări legate de introducerea în producție a unor noi mașini, agregate etc. Iată numai cîteva din măsurile care vor duce la un nou avînt al activității științifice în U.R.S.S.

„Toate forțele, cunoștințele și energia noastră — în slujba construirii comunismului”. Chema-rea aceasta adresată de participanții consătuirii de la Kremlin către toți lucrătorii științifici din U.R.S.S., înaripează uriașă armată pașnică a științei sovietice, știință pusă în slujba binelui și fericirii oamenilor, în slujba păcii și progresului.

Alexandru Stark

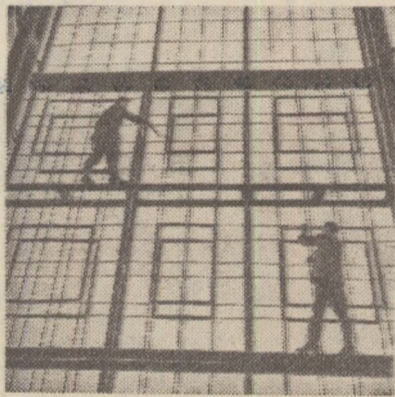
perspective...

BIOCHIMIA ÎN SPRIJINUL ȘTIINTELOR MEDICALE ȘI AGRICOLE

De la tribuna Congresului al XXI-lea al P.C.U.S., ca și de la tribuna Plenarei din ianuarie a C.C. al P.C.U.S. s-a subliniat cu putere rolul biochimiei în dezvoltarea agriculturii și medicinei.

În lumina celor discutate în cadrul acestor înalte foruri de partid din Uniunea Sovietică, raportul prezentat zilele trecute de acad. M. V. Keldiș, președintele Academiei de Științe din U.R.S.S., capătă o semnificație deosebită, iar acea parte din raport privitoare la biochimie și la legăturile ei cu practica agricolă și medicală prezintă pentru biologii noștri un interes cu totul deosebit. Într-adevăr, analiza raportului acad. M. V. Keldiș arată limpede necesitatea citorva direcții principale în cercetările de natură biochimică.

Este vorba, mai întîi, de a rezolva problemele fundamentale ale biochimiei cu privire la materia vie, cu structura ei și cu relațiile dintre această materie și obiectele lumii vii, ceea ce va duce la lămuriri

Pe șantierul septenakului

de acad. Eugen Macovschi

rea bazelor biochimice ale activității vitale a organismelor și va permite dirijarea acestei activități în folosul omului. De asemenea, o problemă deosebit de importantă este cercetarea mecanismelor complexe ale activității musculare și nervoase. Concluziile care vor rezulta din aceste cercetări vor influența, la rîndul lor, rezolvarea unui mare număr de probleme importante pentru biologie, medicină, igiena muncii, sport etc.

În legătură cu aflarea unor noi posibilități pentru obținerea de plante și animale de înaltă productivitate, trebuie intensificate cercetările privitoare la mecanismul biochimic al hibridării. Problema odată elucidată, se vor deschide perspective nebănuite pentru transformarea dirijată a însușirilor ereditare. De aici vor rezulta metode biochimice cu totul noi, care vor permite obținerea de plante și animale cu însușiri dorite de om. Tot din acest domeniu fac parte și cercetările cu privire la cunoașterea, activarea și dirijarea procesului de fotosinteză la plante. E de adăugat că stăpînirea, pînă în cele mai fine amănunte, a proceselor biochimice din structura plantelor și din organismul animalelor va folosi drept bază pentru introducerea unor noi procedee tehnologice în vederea obținerii diferitelor produse necesare atât alimentației cit și industriei, produse care în momentul de față ni le dau doar ființele vii.

În sfîrșit, trebuie să amintim despre cercetările biochimice pentru rezolvarea diferitelor probleme medicale. În acest domeniu se pune accentul pe căutarea metodelor și mijloacelor de tratare și profilaxie a

bolilor infecțioase, a maladiilor cardio-vasculare, a bolilor canceroase, precum și pe cercetări în legătură cu problema longevității. Biochimia este chemată să afle căile pentru mărirea imunității organismului față de diferite maladii.

Toate aceste probleme de mare actualitate, schițate în raportul acad. M. V. Keldiș, prezintă un interes deosebit și pentru țara noastră. De aceea, constatăm cu satisfacție că activitatea Institutului de biochimie din R.P.R. este axată tocmai pe astfel de probleme. Într-adevăr, s-a formulat o ipoteză nouă cu privire la natura și structura materiei vii, prin aprofundarea căreia se poate face un pas înainte spre cunoașterea bazelor biochimice ale activității vitale din organisme și din interiorul formațiunilor intracelulare. Se efectuează cercetări în problema bazelor biochimice ale excitabilității materiei vii și în special a sistemului neuro-muscular. În cursul cercetărilor s-au descoperit o serie de fenomene noi care permit înțelegerea mai exactă a mecanismelor complexe din activitatea materiei vii. Se fac cercetări în problema biochimiei comparate a creierului, acordîndu-se o atenție specială evoluției substanțelor proteice în filogenie. Se acordă o atenție deosebită cercetării biochimiei hibridării plantelor agricole, în vederea stabilirii modului de imprimare și transmitere a însușirilor ereditare, urmărindu-se totodată și aspectele care privesc fenomenul de heterozis, imunitate etc.

Recenta consătuire a oamenilor de știință sovietici va da un nou impuls cercetărilor în domeniul biochimiei în Uniunea Sovietică, iar rezultatele acestor cercetări vor fi un puternic imbold pentru toți oamenii de știință din acest domeniu.

AGENDA ENERGETICĂ

de acad. Horia Hulubei

producție, prin forțe proprii, tehnicile noi create de știința în dezvoltare.

Aceasta înseamnă o dezvoltare proporțională, cu un efort financiar corespunzător, a cercetării științifice specifice țării respective, economiei ei.

Acest lucru se degajă cu evidență din ansamblul discuțiilor de la consătuirea amintită, menite să dea cercetării științifice eficiența impusă de producția bunurilor necesare comunismului.

Unul din aspectele organizării cercetării științifice este și acela al unei juste programări a problemelor atacate.

Printre problemele considerate de savanții sovietici ca esențiale sînt și celea legate de energetică. Nu mă pot opri să nu analizez acum măcar acest aspect, care are și pentru noi implicații hotărîtoare. Iată, în rezumat, ce se degajă din raportul acad. Keldiș în legătură cu această problemă.

Crearea celor mai eficiente metode de transformare a diferitelor categorii de energie în energie electrică, de folosire deci a surselor de energie electrică cele mai avantajoase din punct de vedere economic, este o problemă de prim ordin în întregul program al construcției comuniste, care duce cit mai repede la electricizarea completă a țării, a spus președintele Academiei de Științe a U.R.S.S.

Ovîrit de mari ar fi rezervele de cărbune, petrol și gaze, creșterea continuă a ritmului în care sînt consumate aceste rezerve care imperios folosirea lor cit mai economică precum și descoperirea de noi izvoare de energie.

În legătură cu aceasta, raportul face o serie de propuneri, din care voi cita cîteva. Cercetările teoretice și experimentale în domeniul fizicii nucleare și al fizicii particulelor elementare trebuie să constituie una din orientările centrale ale științei, ele permițînd găsirea de căi suplimentare de folosire în tehnică a unor fenomene fizice cu totul noi.

Fuziunea termoneucleară controlată se situează și ea printre cele mai mari probleme ale energiei

Zilele acestea presa sovietică a deschis larg paginile sale discuțiilor de importanță covârșitoare care au avut loc cu prilejul consătuirii unionale a lucrătorilor științifici din U.R.S.S., consătuire organizată în urma hotărîrii Comitetului Central al Partidului Communist al Uniunii Sovietice și a Consiliului de Miniștri din 3 aprilie 1961, privitoare la măsurile pentru îmbunătășirea coordonării lucrărilor de cercetare științifică și a activității Academiei de Științe a U.R.S.S.

Raportul prezentat de academicianul M. V. Keldiș, matematician renumit, ales de curînd președinte al Academiei de Științe a U.R.S.S., discuțiile care au avut loc, concluziile baze, fac locului din această consătuire un eveniment capital în viața științifică a Uniunii Sovietice.

Consătuirea, menită să deschidă științei și tehnicii sovietice căi și mai largi de acțiune în viața țării care înăptuiește comunismul, este plină de sugestii și de orientări prețioase și pentru noi, care desăvîrșim construirea socialismului. Știința și tehnica românească trebuie să contribuie și ele, prin acțiuni și rezultate hotărîtoare, la această operă epocală din istoria patriei noastre.

Informațiile de care dispun astăzi nu-mi permit nici pe departe a analiza profunde diferitele aspecte ale ansamblului de probleme ridicate de această consătuire importantă.

Îmbinarea extrem de complexă a unui ansamblu de probleme, strîns legate între ele, duce la rezultatul așteptat numai dacă toate rețetele acestei vaste acțiuni sînt luate în considerare și capătă o pondere de dezvoltare bine precizată. Acest lucru se degajă cu claritate din ansamblul discuțiilor consătuirii.

Suportul industrializării unei țări este cercetarea științifică, cu toate problemele pe care le ridică pentru ca ea să se desfășoare în bune și eficiente condiții pentru economia națională. Industrializarea unei țări înseamnă crearea de vaste combinații dotate cu tehnicile cele mai moderne, combinate a căror activitate este susținută de cadre de mare valoare, capabile să utilizeze la maximum tehnicile actuale și să introducă cu pricepere alte tehnici și mai noi, cînd cele existente se învecătesc. Industrializarea unei țări e cu atît mai viabilă cît ea este susținută de cadrele ei proprii, capabile să se adapteze imediat progresului, să introducă în

perspective...

PROBLEME ACTUALE ALE RADIOELECTRONICII

Printre multiplele probleme de bază ale științei, ce trebuie rezolvate în perioada construcției comunismului, dezbătute la recenta consfătuire a oamenilor de știință din U.R.S.S., sînt și problemele dezvoltării continue a radioelectronicii.

Radioelectronica este domeniul de bază pentru rezolvarea multor probleme privitoare la comunicații. În același timp, dezvoltarea radiotehnicii și electronicii se află la baza construcției celor mai fine aparate de măsură și control, atât de importante pentru toate domeniile industriei, agriculturii, medicinei, biologiei. Fără ele nu se poate concepe ridicarea productivității muncii în industrie, îmbunătățirea calității produselor, ridicarea cercetărilor științifice la nivelul cerințelor moderne. Structura materiei nu mai poate fi studiată astăzi fără microscopul electronic, așa cum structura nucleelor atomice nu poate fi cercetată fără utilizarea acceleratoarelor de particule, a căror construcție se întindează pe realizările de pe tărîmul electronicii.

Radioelectronica a devenit absolut necesară în cercetarea Cosmosului. Diversele radiații produse de dispozitive electronice permit obținerea unor rezultate importante pentru sănătatea omului ca, de pildă, în cazul roentgenografiei, cardiografiei etc. Perfecționarea acestor dispozitive va aduce desigur progrese mari și în acest domeniu.

Un capitol important al radiofizicii este studiul plasmei electrice. Dezvoltarea acestor cercetări va avea ca rezultat numeroase aplicații practice, unele de pe acum cunoscute.

Un domeniu de cercetare care se dezvoltă rapid cu ajutorul electronicii și care promite foarte mult este acela consacrat descoperirii unor noi intervale de frecvențe a oscilațiilor electromagnetice. Cercetările din domeniul oscilațiilor cu frecvențe din ce în ce mai mari va permite concentrarea fluxurilor de radiații în fascicule foarte înguste, putîndu-se utiliza antene cu dimensiuni mult mai reduse, ceea ce desigur va spori posibilitățile radiolocației și va înlesni legăturile la distanțe din ce în ce mai mari, pînă la distanțe cosmice. Cu ajutorul acestor noi dispozitive, rachetele cosmice vor putea fi urmărite ușor, în orice moment și la orice distanță.

Pentru problemele de acest gen, are o deosebită importanță studiul generatorilor mecanico-quantici. Acești generatori pot fi utilizați cu mai mult succes

CONTEMPORANE

viitorului. Rezolvarea ei înseamnă eliberarea omenirii de grija resurselor de energie.

După cum știm, savanții sovietici au dat o serie de idei de bază cu ajutorul cărora vor trebui rezolvate problemele grele ale fuziunii nucleare. Încălzirea plasmei la temperaturile supra înalte, „suprastelare”, și menținerea acestor temperaturi un timp suficient de mare, necesar amortizării și întinerii reacțiilor termionucleare este o problemă grea. Importanța succesului este prea mare pentru ca aceste studii să nu fie desfășurate mai departe. Ne amintim că regretatul acad. Kurceatov și colaboratorii săi, în frunte cu acad. Arșimovici, au înfățișat lumii, cu ocazia unei vizite în Anglia, rezultatele lor în acest domeniu esențial pentru știință și viitorul omenirii.

Lucrările pentru perfecționarea centralelor atomice electrice cu combustibil fisionabil, în vederea alegerii tipurilor celor mai eficiente de reactori, cer și ele să fie dezvoltate pe o scară mare și foarte sistematic.

Ansamblul studiilor pentru sporirea eficienței transformării energiei calorice în energie electrică face parte, de asemenea, din problemele de importanță covârșitoare. Este vorba de sporirea randamentului mașinilor termice de tip clasic și de crearea generatoarelor fără elemente în mișcare.

Cum arată acad. Keldiș, succesele de pînă acum în domeniul plasmei și în obținerea de materiale semiconductoare, fac actuală problema transformatorilor termoelectrice statice, cu randamente de 50 și chiar 60 la sută.

Succesul acestor cercetări ar avea o influență colosală asupra energiei moderne, pentru că atunci vor deveni inutile motoarele termice, turbinele, cazanele cu aburi și toate celelalte sisteme mecanice actuale, utilizate pentru transformarea energiei calorice în energie electrică. De aceea, acest gen de cercetări trebuie să se bucure de o atenție deosebită.

Nu poți să nu fii cuprins de admirație în fața acțiunii Partidului Comunist și a Guvernului sovietic, care cheamă oamenii de știință la un atac frontal al problemelor științifice esențiale. Creatori de mare valoare științifică vor rezolva aceste probleme în interesul poporului sovietic și al întregii omeniri.

de acad. E. Bădărău

deci dispozitivele obișnuite cu semiconductori, la temperaturi foarte joase, ceea ce va reduce în mod considerabil zgomotul în interiorul acestor dispozitive.

Un înalt nivel de productivitate a muncii, condiție de bază pentru victoria definitivă a comunismului, este automatizarea proceselor de producție. Cînd ne gîndim la automatizare, avem în vedere nu numai automatizarea proceselor muncii fizice, ci și automatizarea unor forme ale muncii intelectuale, cum ar fi, de pildă, anumite laturi ale muncii de planificare și control, anumite calcule foarte grele, proiectări etc. În această direcție, dispozitivele electronice vor juca un rol tot mai mare spre folosul întregii societăți. Ele vor înlocui activitățile intelectuale care necesită un volum mare de muncă pentru calcule și alte asemenea procedee, înlesnind astfel activitatea de creație propriu zisă a oamenilor de știință.

Electronica a contribuit de pe acum la construcția mașinilor de calcul atât de necesare pentru automatizare. Dar deocamdată aceste mașini sînt complicate și lucrează relativ lent față de nevoile automatizării. Se pune deci problema perfecționării radicale a acestor mașini.

Iată cîteva dintre temele discutate la consfătuirea oamenilor de știință sovietici, în vederea dezvoltării rapide a radioelectronicii. Această mare descoperire a fizicii moderne, pătrunde treptat în toate sectoarele activității omenești.

O înaltă prețuire

Ziarele sovietice din 18 iunie a.c. au publicat Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. prin care tovarășului N. S. Hrușciiov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S. și președinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., de două ori Erou al Muncii Socialiste, i-a fost conferit ordinul Lenin și pentru a treia oară medalia de aur „Secera și ciocanul”.

Decretul arată că aceste distincții au fost acordate tovarășului N. S. Hrușciiov pentru meritele sale remarcabile în conducerea creării și dezvoltării industriei, științei și tehnicii rachetelor și a realizării cu succes a primului zbor cosmic din lume al unui om sovietic pe bordul navei-satelit „Vostok”, care a deschis o eră nouă în cucerirea Cosmosului.

De asemenea, pentru merite remarcabile în dezvoltarea tehnicii rachetelor și asigurarea succesului zborului unui om sovietic în spațiul cosmic pe nava-satelit „Vostok”, au fost decorați cu ordinul Lenin și medalia de aur „Secera și ciocanul” de Erou al Muncii Socialiste tovarășii Frol Kozlov, secretar al C.C. al P.C.U.S. și Leonid Brejnev, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

În același timp, pentru marile succese dobîndite în dezvoltarea industriei, științei și tehnicii rachetelor, pentru realizarea cu succes a primului zbor în spațiul cosmic al unui om sovietic pe bordul navei-satelit „Vostok”, Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. a decorat pentru a doua oară cu medalia de aur „Secera și ciocanul” 7 oameni de știință și constructori de seamă — Erou al Muncii Socialiste, a conferit titlul de Erou al Muncii Socialiste unui număr de 95 de constructori, lucrători cu munci de conducere, oameni de știință și muncitori, a decorat cu ordine și medalii ale U.R.S.S. 6.924 muncitori, constructori, oameni de știință, lucrători cu munci de răspundere, ingineri și tehnicieni și cu ordine ale U.R.S.S. o serie de institute de cercetări științifice, birouri de construcție și uzine.

Au fost decorați cu ordinul Lenin un număr de 478 de persoane, cu ordinul „Steagul Roșu al Muncii” — 1218, cu ordinul „Steaua Roșie” — 256, cu ordinul „Insigna de onoare” — 1.789 și cu medalii — 3.183.

Ziarele sovietice au publicat numeroase felicitări adresate cu acest prilej de oamenii sovietici tovarășului N. S. Hrușciiov și oamenilor de știință, inginerilor, tehnicienilor și muncitorilor decorați. Cîtam, de pildă, salutarile adresate de strungarul V. Trutnev de la uzina „Bolșevik” și de P. Kuznețov, secretar al Comitetului raional Okteabrsk al P.C.U.S., din Leningrad, Z. Jurbițki, profesor la Institutul de fiziologie a plantelor de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S., acad. D. Șcerbakov, acad. V. Ambarțumian, scriitorul Serghei Sartakov ș.a. Un călduros salut a adresat tovarășului N. S. Hrușciiov, Eroul Uniunii Sovietice, Iuri Gagarin.

Comunismul și știința

Lucrările primei consfătuiri a oamenilor de știință din Uniunea Sovietică au reliefat cu o nouă claritate legăturile profunde și armonioase dintre sarcinile construcției comuniste și dezvoltarea multilaterală a științei și tehnicii contemporane. Dezbaterile și soluțiile propuse pentru rezolvarea problemelor discutate au dovedit că cerințele construcției comuniste fertilizează cercetarea științifică, asigurîndu-i condițiile necesare dezvoltării nestingherite. Spre deosebire de țările capitaliste, unde evoluția științei este frînă de antagonismele specifice acestei lumi, în Uniunea Sovietică știința este solicitată să contribuie nemijlocit la progresul economic și social, lărgindu-și totodată propriul ei orizont și propriile ei posibilități de afirmare.

Tocmai acestei probleme, a legăturilor dintre știință și viață i-a fost consacrată cuvîntarea rostită la consfătuirea amintită mai sus de A. N. Kosighin, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice.

Punctul de plecare al intervenției sale se află în sarcina reconstruirii industriei sovietice pe baza tehnicii noi, sarcină care trebuie realizată într-un termen cît mai scurt. În acest sens, știința și tehnica sovietică trebuie să-și aducă aportul la întocmirea planului general de reconstrucție a industriei de automobile, a căilor ferate și a altor ramuri economice. O însemnătate la fel de mare o are repartitia teritorială rațională, cu bune rezultate economice, a siderurgiei, ca și studiile privitoare la eficiența economică a automatizării producției.

În cadrul acțiunii pentru reconstrucția industriei, un rol de seamă îl au cercetările economice. Ele trebuie să fie îndreptate spre astfel de probleme concrete cum sînt aflarea dimensiunilor optime ale marilor întreprinderi industriale, studiul cererii de mărfuri, legitatea formării prețurilor etc. Economistii trebuie să-și intensifice activitatea în legătură cu problemele de planificare a economiei naționale, cu atît mai mult cu cît în Uniunea Sovietică se trece acum la sistemul planificării neîntrerupte și se elaborează planuri de perspectivă pentru 20 de ani. Preocupările actuale ale economiștilor sovietici sînt caracterizate de o perspectivă largă și tind să îmbrățișeze cele mai importante dintre fenomenele economice contemporane, caracteristice lumii socialiste și lumii capitaliste.

Știința sovietică se dezvoltă în deplină armonie nu numai cu diversele ramuri ale industriei și agriculturii, ci și în raport cu necesitățile imediate ale oamenilor sovietici. Cursul actual al dezvoltării tehnico-științifice are ca rezultat o creștere importantă a productivității muncii. Se știe că urmări nefaste are acest fenomen asupra situației muncitorilor din țările capitaliste, unde șomajul și reducerea zilei de lucru însoțesc inevitabil automatizarea diferitelor procese de producție. În Uniunea Sovietică știința este chemată să contribuie, prin introducerea proceselor de producție de înaltă productivitate, la realizarea obiectivelor Partidului Comunist și ale Guvernului sovietic: reducerea zilei de lucru în condițiile unui belșug de produse și ale creșterii bunăstării tuturor celor ce muncesc. La acest capitol se încadrează și grija pentru producerea aparatului tehnic necesar în gospodăria unei familii din a doua jumătate a secolului XX și apărarea sănătății oamenilor sovietici, prin extinderea cercetărilor consacrate, de pildă, bolilor de inimă sau cancerului.

În legătură indisolubilă cu problemele pe care trebuie să le rezolve știința sovietică se află și acele referitoare la creșterea continuă a noi cadre de cercetători de înaltă calificare. Consfătuirea a dezbătut această problemă și a propus măsurile necesare pentru o cît mai corespunzătoare pregătire a cadrelor de cercetători din diferitele institute științifice.

În sfîrșit, trebuie să amintim, fie și pe scurt, despre planificarea cercetărilor științifice. La consfătuire s-a atras atenția că planificarea calendaristică a cercetărilor științifice — pe un an sau pe cinci ani — nu este suficientă și trebuie desăvîrșită în sensul următor. Fiecare lucrare de cercetare științifică trebuie planificată de la începutul și pînă la terminarea ei. Pentru aceasta este necesar să se planifice mijloacele materiale și financiare pentru lucrarea prevăzută, pînă la terminarea ei, indicîndu-se volumul lucrărilor planificate pentru diferitele perioade intermediare.

Și în acest ultim domeniu, ca și în celelalte amintite mai sus, se învederează cu putere faptul că dezvoltarea științei contemporane, cu problemele ei vaste și complexe ce necesită eforturi susținute și bine orientate spre un anumit țel își găsește cadrul cel mai potrivit în societatea bazată pe cunoașterea și folosirea rațională a legilor dezvoltării social-economice. Comunismul și știința sînt aliați de nădejde și factori indispensabili ai progresului contemporan.

Ion Manu

DRUMUL ÎN COSMOS (VII)

(Text prescurtat)

El ne-a învățat să vedem cerul într-un chip nou, în toată multilateralitatea lui și ne vorbea despre avioane cu aceeași simplitate cu care vorbea tata despre topor și rindea. Toate discuțiile se reduceau la un singur lucru: pilotul trebuie să zboare.

Eu zburam mult și cu pasiune. Iată că s-a apropiat și perioada examenelor de absolvire. Petreceam zile în tregi pe aerodrom. Tocmai în acest timp s-a întâmplat un eveniment care a zguduit întreaga lume — lansarea primului satelit artificial sovietic al Pământului. Imi amintesc bine cum Iuri Dergunov s-a apropiat de avioane și ne-a strigat:

— Un satelit, satelitul nostru s-a înălțat în văzduh.

Luând-a înaintea Statelor Unite, oamenii sovietici creaseră primul satelit artificial al Pământului și, cu ajutorul unei puternice rachete-purtătoare, îl plasaseră pe orbită.

Seara, după ce ne-am întors de pe aerodrom, am ascultat cu nesățu la radio noile comunicate și reportaje despre zborul primului vârstar al cosmonauticii mondiale. Mulți dintre noi învățaseră pe dinafară principalii parametri ai zborului satelitelui. Regretam că sputnikul n-a trecut și deasupra Orenburgului nostru. Atunci noi, cursanții, cit și comandantii și profesorii, ne puneam aceeași întrebare: „Ce va fi mai departe?”

— Peste cincisprezece ani, băieți — a spus la un moment dat cu însuflețire prietenul meu, Valentin Zlobin — va zbura și omul în Cosmos.

— Va zbura va zbura, dar cine? — a rostit Kolea Repin. Până atunci noi o să îmbătrânim...

Am discutat cu aprimdere despre cel dinții om care avea să zboare în Cosmos. Unii susțineau că primul cosmonaut va fi neapărat om de știință — academician, alții afirmau că ar trebui să fie inginer, un alt grup dădea înfițetate medicilor ori biologilor și în sfârșit se găseau și cite unii care spuneau că va fi ales un scafandru. Dar eu doream să fie pilot de încercare. Bineînțeles, dacă avea să fie aviator trebuia să aibă cunoștințe vaste din multe domenii ale științei și tehnicii. Căci aparatul de zbor cosmic, ale cărui contururi ne era greu fie și numai să ni le imaginăm, urma să fie, desigur, mult mai complicat decât orice tip cunoscut de avion. Iar manevrarea unui astfel de aparat ne-o închipuiam mult mai dificilă.

Am încercat să schițăm viitoarea navă cosmică. Ne-o imaginam ba ca o rachetă, ba ca o sferă, ba ca un disc sau ca un romb. Și desenând nava în caiet, am simțit din nou un fel de așteptare bolnăvicioasă prea bine cunoscută deși nedeslușită, atracția spre Cosmos pe care mă temeam s-o recunosc chiar față de mine însumi.

Am înțeles imediat toată însemnătatea evenimentului. Era prima rânduie care vestise începutul primăverii — primăvara cuceririi spațiului interplanetar.

Tonul ziarelor amintea de înălțarea publicațiilor din timpul Revoluției din Octombrie și al Războiului pentru Apărarea Patriei. Toate publicațiile scrisorile ale oamenilor muncii din țara noastră care își exprimau entuziasmul față de eveniment. La citiva timp după aceea, „Pravda” a anunțat că pe adresa „Moscova... Sputnik” au sosit 60.396 de telegrame și scrisori. Printre ele se afla și mesajul trimis de elevii noștri. M-a impresionat scrisoarea lui Evgheni Șerbakov din Smolenskul meu natal: „Probabil că în viitorul cel mai apropiat va fi posibilă lansarea unui satelit și mai mare. Dacă este cazul să fie lansat un satelit cu un om la bord, eu sint gata să zbor. Trimis de Cosmopol, să cuceresc Cosmosul”.

Lansarea primului satelit artificial al Pământului a dat naștere la peste o mie de asemenea propuneri, venite din partea unor oameni capabili de mare curaj, de spirit de sacrificiu și de o dârzenie plină de eroism în orice condiții. Scrisorile exprimau sentimentele patriotice ale oamenilor sovietici, gata să-și riște viața în numele intereselor Patriei. Împărtășeam din tot sufletul aceste gânduri înflăcărate, dar îmi dădeam seama că nu oricine poate zbura în Cosmos. Era nevoie, după părerea mea, de o pregătire enciclopedică, de o sănătate de fier.

Și mi-am amintit de cuvintele profesorului Reznikov:

— Nu poți zbura fără cunoștințe ingineresti, fără o înțelegere profundă a tot ce se întâmplă sau se poate întâmpla în cursul zborului.

Examenele noastre de absolvire s-au ținut astfel în zilele când întregul popor fremăta de entuziasmul stîrnit de lansarea satelitelui. Examenul de absolvire este un moment solemn, un moment crucial în viața unui tânăr pilot. Eu l-aș socoti ca o a doua zi de naștere a omului.

Există un act în care se spune: „Retenat pentru a se acorda elevului Gagarin Iuri Alexeevici gradul de locotenent. În timpul școlii, a fost un elev disciplinat, bine orientat din punct de vedere politic. Cunoștea regulamentele Armatei Sovietice și le respecta. Are o bună pregătire militară și fizică și o excepțională pregătire teoretică. Își însușește cu ușurință programul de zbor iar cunoștințele căpătate de asimilează temeinic. A luat cu „excepțional” examenul de stat la tehnica pilotării și la aplicațiile de luptă. Mînuiește cu pricepere avionul. A absolvit școala printre primii. Este devotat Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și

liste din Octombrie, și apoi la Gjatsk, în timpul concediului meu.

Pregătirile de nuntă erau aproape gata, când un alt eveniment a zguduit întreaga lume. La 3 octombrie fusese lansat un nou sputnik. Era mult mai mare și mai greu; la bordul lui, într-o cabină închisă ermetic, se afla cățelușă Laika. Evenimentul a stîrnit un nou val de entuziasm, dovedind

Sub lumina aurorei boreale

Așa dar eram ofițer, pilot pe un avion de vînătoare. Aveam o soție care mă iubea și pentru prima dată în viață o odăie a mea. Absolvisem școala printre primii așa că aveam dreptul să-mi aleg singur locul viitoare unități. Puteam să plec în sud, mi s-a propus Ucraina, garnizoane

de IURI GAGARIN

concret lumii pe ce culmi fără precedent ajunsesse știința și tehnica noastră în cei 40 de ani de putere sovietică.

Citind ziarele care descriau zborul celui de al doilea satelit artificial al Pământului, imi spuneam: din moment ce o ființă vie se-și află în Cosmos, de ce n-ar putea zbura și omul? Și pentru prima oară m-am gândit: de ce n-aș fi eu acel om? M-am gândit și m-am speriat de propria-mi cutezanță: căci în țara noastră se puteau găsi mii de oameni mult mai calificați decât mine pentru această ispravă. Trebuia oare să mă gândesc la un lucru care probabil că n-avea să se realizeze prea curînd? Absolvirea școlii, căsătoria, concediul, repartizarea într-o unitate combatantă erau mai aproape, țineau de ziua de astăzi. Cu toate acestea, cel de al doilea satelit al Pământului atinsese în mine un punct sensibil și mi-am dat seama pe loc că așteptam un lucru care trebuie să se întâmple.

În ajunul aniversării a 40 de ani de la Revoluția din Octombrie toți absolvenții, în haine noi de ofițeri, dar încă cu galoanele de elevi pe umăr, au fost aliniați în sala de festivități a școlii. Într-o liniște solemnă a intrat în sală generalul Makarov, comandantul școlii. Înălțînd semeț capul, a dat citire ordinului prin care ni se acorda calitatea de piloți militari și gradul de locotenenți ai Armatei Sovietice. Înmindu-ne galoanele aurii de ofițer, generalul ne-a felicitat și ne-a strîns mîna.

Această solemnitate fusese fixată pentru ziua de 8 noiembrie. Dar generalul, care fusese cîndva el însuși elev, își dăduse seama că pentru noi, absolvenții, era, desigur, foarte important să întîmpinăm o asemenea sărbătoare a întregului popor, ca aniversarea a 40 de ani de la Revoluția din Octombrie, nu ca elevi ci ca ofițeri.

Însoțit de prieteni, de la școală m-am dus de-a dreptul la familia Goreacev. Valea m-a primit în rochie albă de mireasă. Nunta a fost foarte veselă. Varvara Semionovna a deschis aparatul de radio și am auzit: „Doi soli ai Uniunii Sovietice — doi aștri ai Lumii zboară în jurul Pământului”. Era glasul apropiat și drag al lui Nikita Sergheevici Hrușciiov. Se transmitea cuvîntarea rostită de el la sesiunea jubiliară a Sovietului Suprem al U.R.S.S.

— Uite că și Nikita Sergheevici a venit la nunta noastră, — a glumit Valea.

Și cu toții am tostat pentru partidul nostru, pentru poporul nostru, pentru guvernul sovietic.

de aviație bune, bine organizate. Dar comandamentul școlii nu mă lăsa să plec, mă numise pilot instructor.

— Unde să pleci? — imi spuneau tovarășii din conducerea școlii. — Orenburgul e un oraș frumos. Ai aici familie, casă, soția învățată... De ce să-ți strici viața?

Eu hotărâsem, însă, dinainte să plec acolo unde e mai greu. Mă obliga la asta tinerețea, exemplul cosmonuștilor noștri care au fost întotdeauna în primele rînduri ale construcției socialiste și au dat dovadă de eroism în muncă, valorificînd în ultimii ani milioane de hectare de pămînturi destelenite, înălțînd furnale și cuptoare Martin... Într-un cuvînt, mă socoteam fiu al puternicului detașament cosmonuștilor și socoteam că nu aveam dreptul să caut limanuri liniștite și să arunc ancora la primul chei, ivit în cale.

Simțămîntele care mă stăpîneau pe mine nu dădeau pace nici prietenilor mei Valentin Zlobin, Iuri Dergunov și Kolea Repin. Cu toții am cerut dar să plecăm în Nord.

— De ce în Nord? — m-a întrebat Valea care încă nu înțelesese bine năzuințele mele.

— Pentru că acolo e întotdeauna mai greu — i-am răspuns.

Eu o înțelegeam pe dînsa. Dacă mă însoțea însemna să renunțe la învățătură, să se despartă de părinți, de felul ei obișnuit de viață. Căci Valea nu ieșise niciodată din Orenburg, așa încît nu se putea să n-o sperie împrejurările cu totul deosebite care ne așteptau în Nord. De aceea am hotărît ca la început să plec singur, să-i scriu mereu și după absolvirea școlii sanitare să vină și dînsa acolo. Împrejurare care a bucurat-o pe Valea căci își dădea seama că cu noua ei specialitate putea fi mai folositoare în Nord decât la Orenburg.

Pînă la plecarea spre noul loc de muncă imi mai rămăsese puțin timp liber și, împreună cu Valea, am plecat la părinți, la Gjatsk. Am fost primiți cu bucurie. Numai tata era earecum nemulțumit că făcusem nunta la Orenburg și nu la Gjatsk. Știînd că nu suferea să i te împotrivesti am tăcut, dar Valea l-a spus:

— Tată, doar nu puteam aduce la Gjatsk toate prietenele mele și colegii lui Iura... Am făcut o nuntă cosmonuștilor.

Argumentul l-a convins pe tata și am hotărît să repetăm nunta și la Gjatsk. Bani aveam și nunta a fost la fel de veselă ca la Orenburg.

Intrucît Valea nu putea rămîne multă vreme la Gjatsk, căci începea școala, am plecat împreună la Moscova. Acolo i-am arătat frumusețile capitalei, apoi, cu părere de rău, am condus-o la gara Kazan. A doua zi am plecat și eu din Moscova. Am străbătut pădurile Kareliei, am lăsat în urmă Cercul polar; cu fiecare ceas natura era mai aspră, mai neobișnuită. Era un ger de crăpau pietrele, se ridicau valuri-valuri de ceață, acele ceasornicului arătau amicaza, dar în jurul nostru era noaptea, o noapte albăstruie, transparentă.

— Unde sîntem? — a exclamat nedumerit Dergunov.

(va urma)

La vîrsta primelor zboruri

Patriei socialiste”. Acest document scump inimii mele mi-a deschis larg drumul spre aviație.

În timp ce diplomele noastre erau examinate la Moscova, la Ministerul Apărării, noi ne aflam în așa numita „carantină albastră” — așteptarea înfrigurată a primirii gradelor de ofițeri.

Mă simțeam în al nouălea cer: Valea primise să-mi fie soție. Cîțiva colegi de școală ai mei și cîteva prietene de-ale ei ne-au însoțit la cununie, unde am semnat în cartea tinerilor căsătoriți și am făgăduit să fim credincioși dragostei noastre. Am stabilit împreună cu familiile noastre să sărbătorim de două ori nunta — mai întîi la Orenburg, odată cu a 40-a aniversare a Marii Revoluții Socia-

Dialog despre fericire între minerul Mamai și eleva Danova

Nikolai Mamai este un subiect de reportaj inepuizabil, mereu la ordinea zilei. Căci cunoscutul miner face parte dintr-o categorie de oameni al căror nume e rostit de toți cu respect, a căror apariție produce pretutindeni senzație, a căror faimă nu e delimitată geografic; din categoria de oameni care nu numai că muncesc în mod comunist, dar se străduiesc să și trăiască în mod comunist, să învețe, să lege prietenie, să-și reorganizeze viața pe temelii noi, comuniste.

Pentru prima oară s-a vorbit despre omul acesta îndesat, lat în umeri, cu o față puțin prea matură pentru vârsta lui și o frunte înaltă de savant, acum vreo patru-cinci ani. Atunci, în minele Krasnodonului, orașul eroic al „Tinerei gărzi”, s-a născut o inițiativă, modestă la prima vedere: șeful unei brigăzi, pe nume Nikolai Mamai, s-a legat ca împreună cu ortacii săi să muncească în așa fel, încât fiecare să depășească zilnic norma de cărbune extras. Ce inepuizabile rezerve tănuia inițiativa aceasta! Foarte curând a început să se vorbească de tone de cărbune extrase peste plan de brigada lui Mamai. Apoi de alte brigăzi din Krasnodon. Apoi de brigăzi din alte localități. Și în cele din urmă inițiativa „a ieșit” din mine, cuprinzând mereu alte sectoare ale economiei, generalizându-se. Azi este o mișcare larg răspândită.

După ceva timp s-a născut inițiativa textilistei din Vișni-Volociok, Valentina Gaganova, pe care Nikita Sergheevici Hrușciov a numit-o „un model de conștiință comunistă”. Renunțând la brigada ei fruntașă, Valentina a preluat cea mai învâpăată brigadă din fabrică și a demonstrat că în lupta pentru plan conducătorii de brigadă au un rol însemnat.

Pe atunci Mamai înregistra recorduri răsunătoare cu echipa lui pe care o sudase perfect făcând din ea un organism impecabil. Și nu era vorba numai de rezultatele profesionale; oamenii se legaseră, formând o familie unită. Dar auzind de gestul de o înaltă înținută morală al Valentinei Gaganova, Mamai n-a stat mult la gânduri. Și-a adunat brigada și a avut cu ea o discuție scurtă, bărbătească.

— Datoria noastră este să ajutăm sectoarele și brigăzile rămase în urmă, să le împărțăm din experiența noastră. Sinteți de acord să preiau brigada lui Tokarev?

Oamenii s-au gândit puțin — nu le venea ușor să se despărță de dragul lor Kolea, dar era vorba aici de interese superioare.

— Du-te Kolea, — i-am răspuns — și-ți fâgăduim că vom munci ca și până acum. Să n-ai nici o grijă...

Și Mamai a preluat brigada codoșă a lui Tokarev.

— Voi face totul să o aduc în rândurile frunțașilor, — s-a angajat el, Oamenii sînt buni...

N-a fost ușor... dar a adus-o. Și la consfătuirea de la Kremlin din mai 1960 a frunțașilor muncii comuniste, vestitul miner a rostit, cu mîndrie, numele membrilor brigăzii sale cu care coboară în fiecare zi în întunecatele galerii subpămîntene. Nu numai cu mîndrie, ci și cu dragoste, rostindu-le cu accentul moale al ucrainenilor. Și în clipele acelea, la sute de kilometri depărtare, în căsuțele lor albe unde crește sub ferestre nalba floarea atît de îndrăgîț de mineri, ortacii ascultau lîngă aparatele de radio glasul brigadierului lor...

Apoi, pe urcușul acesta patetic și anevoios, ca orice urcuș, dar dătător de mari bucurii, a mai răsărit un pisc: vara trecută, Nikolai Mamai a propus brigăzii sale, apoi conducătorii minei, să se introducă un al treilea șut de extracție.

„Ne depășim cu toții normele — a explicat el — și putem repartiza o parte din oameni pentru constituirea unei noi brigăzi”.

Apoi a dovedit cu calcule precise ce s-ar cîștiga prin aceasta: extracția de cărbune ar spori cu o treime fără ca numărul muncitorilor din mină să crească, greutatea specifică a lucrărilor auxiliare s-ar reduce, productivitatea muncii minerilor ar crește cu 7 la sută, prețul de cost al cărbunelui s-ar micșora...

Evident, propunerea a fost îndată

acceptată și aplicată, iar rezultatele obținute — cele prevăzute de Mamai.

Apoi, omul acesta care ilustrează splendid spiritul creator al poporului sovietic, care este veșnic preocupat de găsirea de noi soluții de perfecționare a muncii, veșnic neliniștit, în căutare de ceva mai bun, a făcut o nouă propunere: să se introducă mecanizarea complexă și în minele care au straturile cu cădere mare, cum este mina nr. 2 „Severnaia”, în care lucrează Mamai. Această propunere îl preocupă de altfel mai demult. Încă de la tribuna Congresului al XXI-lea al P.C.U.S., Mamai s-a adresat inginerii-

Minerul Mamai

lor și constructorilor sovietici cu rugămîntea să construiască o combină care să ușureze munca de extracție a cărbunelui în straturile cu cădere mare. În felul acesta, preocuparea lui a devenit și o preocupare a specialiștilor în construcția de mașini. Iar minerul, cu experiența lui bogată, le-a dat și sugestii. Așa a apărut combina „UKR-1” care venea în locul ciocanelor pneumatice, singurele folosite în straturile cu cădere mare.

Sfătuindu-se cu brigada, Mamai s-a așezat la masă și a scris o scrisoare în numele lor, al tuturor, lui Nikita Sergheevici Hrușciov.

După citeva zile, în existența densă, multiplă, concentrată a minerului a intervenit un eveniment covârșitor: Nikita Sergheevici i-a răspuns aprobînd hotărîrea luată, mulțumindu-i și exprimîndu-și convingerea că „vă veți descurca cu succes în introducerea tehnicii noi, veți dobîndi succese și mai mari în producție și în primul rînd în creșterea productivității muncii și în îmbunătățirea îndicilor”.

Recent, Nikolai Mamai, Erou al Muncii Socialiste și deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S., a primit o scrisoare din îndepărtata Kamciatka. Iată cuprinsul ei: „Vă scrie Danova Galea, elevă la școala medie nr. 4 din Kliucevsk. Clasa noastră a hotărît să organizeze o discuție pe tema: „Ce este fericirea”? Vrem să cunoaștem părerea mai multor oameni și eu m-am gândit să vă scriu dumneavoastră”.

Nikolai Mamai se pregătește să-i răspundă fetei. Și nu ne îndoiim că pregătindu-și răspunsul, își va aminti de cuvintele pe care le-a spus unui oaspete străin care l-a întrebat de ce lucrează așa cum lucrează.

— Acolo în adîncurile pămîntului, cînd tai stratul de cărbune, vîd în fața mea nu numai peretele pe care îl străpung. Simt cît se poate de puternic noțiunea de patrie. Vîd și ce-i aproape, și ce-i departe, vîd uzinele și fabricile care au nevoie de cărbunele meu...

Așa înțelege fericirea Nikolai Mamai. Așa se desprinde ea și din filele acestui mic calendar al eroismului cotidian în muncă de care dă dovadă minerul în al cărui cerc de interese intră interesele patriei întregi, minerul care se pregătește cu pasiune și o necrutătoare exigență să intre în comunism.

Iulia Scutaru

La mare — sau la munte? Aceasta-i dilema în care sînt puși în fiecare an sezonisții, odată cu primele preluări ale caniculei. Pentru oamenii sovietici dilema este cu atît mai complicată. Și cum să nu fie complicată, cînd pentru a se hotărî ei trebuie să aleagă între atîtea stațiuni celebre din Crimeea sau Caucaz, din Ucraina subcarpatică sau de pe litoralul Mării Baltice, din Ural sau Altai? Pentru a se informa asupra tuturor stațiilor balneare din Uniunea Sovietică omul sovietic are de consultat un volum masiv, format enciclopedic, de peste 500 de pagini. Acest ghid este excelent, dar trebuie să fie mereu reeditat pentru a nu suferi de cusurul rămînerii în urma realității.

VARA 1961

Dilemă de sezon:

La mare —

sau la munte?

● Noua istorie a celebrului Soci ● Litoralul Crimeei în plină prefacere ● Prima stațiune de odihnă plutitoare și case de odihnă pe... roți.

Capitolul rezervat în 1960 celebrei stațiuni a litoralului sudic, Soci, de pildă, trebuie revizuit complet în 1961. Va mai semăna oare Marele Soci, în curs de construcție, cu Sociul cunoscut pînă acum de vizitatorii din U.R.S.S. și de zecile de mii de turiști din toate colțurile lumii care vizitează în fiecare an fermecătoarea stațiune a „rîvierii caucaziene”?

Soci se bucură de o enormă popularitate, datorită climei dulci — rezultat al ideii îmbinării a muntelui cu marea — dar nu mai puțin și datorită vestitelor izvoare sulfuroase de la Mațesta, unde funcționează stabilimentele de băi a căror faimă este de mult cunoscută. Anul trecut, 600.000 de cetățeni sovietici s-au odihnit și au urmat tratamentul prescris de medici în zecile de sanatorii din Soci. Aceste adevărate „palate ale sănătății” n-au existat în Rusia prer evoluționară, deși izvoarele miraculoase de la Mațesta fuseseră de mult descoperite. Față de ceea ce reprezenta vechea localitate țaristă, Soci de astăzi, care se întinde de-a lungul litoralului pe o distanță de 40 de kilometri, a crescut de citeva ori.

Și totuși, Soci de astăzi e numai jumătate din Soci - 1965. Căci pînă la sfîrșitul septenadului, Soci se va dubla, devenind Marele Soci. Anul acesta au început lucrările de extindere a micilor localități care se înșiră pe litoral la stînga și la dreapta Soci-ului, în vederea includerii lor în Marele Soci. Una dintre acestea este cunoscuta stațiune Ilosta, unde s-au descoperit, în ultimii ani noi izvoare de ape sulfuroase de tipul Mațesta. La Adler se va construi o adevărată stațiune balneară cu o capacitate de 5.000 de locuri.

Odată cu mărirea considerabilă a stațiunii Soci se iau măsuri și pentru extinderea... sezonului. Dacă stabilimentele sale balneare funcționează în tot timpul anului, în schimb sezonul băilor de mare nu poate ține mai mult de cinci luni. Dar nu s-ar putea oare face băi cu apă de mare în bazine acoperite? Primul bazin de acest fel funcționează pe lîngă sanatoriul „Metallurg”, unde își fac cura muncitorii siderurgici. Bazine acoperite asemănătoare se mai construiesc acum la sanatoriile „Rossia”, „Soci”, „Frunze”. Pe viitor sezonisții vor înota la Soci și în ianuarie, ce e drept, într-o mare claustrată între pereții bazinelor, dar nu mai puțin veritabilă în toate însușirile ei.

Peste cîțiva ani, noul Soci va putea oferi găzduire unui număr de peste 1.000.000 de vizitatori pe an!

Dar nici Crimeea nu rămîne în urmă. Începînd cu fermecătoarea Ialtă, unde se construiesc fără întrerupere mereu alte case de odihnă și sanatorii, din fondurile statului, ale sindicatelor, ale unor întreprinderi și departamente, pe litoral, în regiunea parcului veșnic verde Mishor, se construiesc noi complexe de odihnă; între stațiunile Alușta și Sudak vor fi puse în valoare noi regiuni balneare.

Dar oricît de impresionantă ar fi dublarea Soci-ului, extinderea Ialtăi și toate construcțiile de pe litoralul sudic, nu trebuie să uităm că puterea sovietică a dezvoltat un lanț de stațiuni balneo-climaterice în toate colțurile țării. Astăzi își au propriile lor

stațiuni balneare și Uralul, și Asia Centrală, ba chiar și Extremul Orient. Pentru un locuitor al Vladivostok-ului, care vrea să-și petreacă întreg concediul în Crimeea, lucrurile nu sînt chiar atît de simple. Pentru drum i-ar trebui 10 zile, alte 10 pentru acclimatizare, 10 pentru întoarcere și, din nou 10 zile pentru... reaclimatizare! Iată de ce era firesc ca în anii puterii sovietice să se acorde o mare atenție dezvoltării unor stațiuni balneo-climaterice pînă și în iasula Sahalin sau peninsula Kamciatka. De altfel, aici au fost descoperite ape și nămoluri ale căror proprietăți curative se dovedesc adeseori superioare chiar celor din Caucaz. Este cazul, de pildă, al stațiunii Darasun, situată în regiunea Cita și Smakovka din Extremul Orient, care posedă ape mai tari decît celebrele ape minerale de la Kislovodsk.

În ultimii doi-trei ani s-a ivit necesitatea de a se crea stațiuni balneo-climaterice și în noile ținuturi destelenite. Într-un mic orașel din regiunea Kokchetav, la numai cîțiva kilometri de Șciucinsk, a fost găsit un adevărat colț de rai pentru odihnă și cură. Înconjurat de citeva virfuri de munți nu prea înalți, purtînd falcine nume ca Șoimul, Cavalerul, Azurul, un lac minunat își unduiește apele între maluri spre care munții coboară în terase extrem de pitorești. Aici s-a hotărît a se construi prima stațiune de odihnă a regiunii Telninai. Pînă în 1965, în această regiune se proiectează construirea unor sanatorii și case de odihnă care să poată găzdui cel puțin 2.500 oameni în același timp.

Nu este an care să n-aducă noi surprize plăcute vilegiaturisților și turiștilor sovietici. Organizatorii odihnei dau dovadă de multă fantazie creatoare în găsirea diverselor forme și genuri de călătorii, excursii și sejururi în stațiuni. După casele de odihnă plutitoare — cum au fost numite vasele special amenajate pentru cursele regulate organizate pentru turiștii ce vizitează străvechile localități istorice de pe Volga — își fac acum drum primele case de odihnă „pe roți”. Trenuri confortabile, cu vagoane de dormit și vagoane-restaurant transportă vilegiaturisții pe trasee turistice speciale. Excursionisții din Aktiubinsk și Omsk, din Krasnoïarsk și Smolensk, din Tambov și Lipetsk s-au întîlnit la Moscova, luna trecută, pentru a pleca apoi cu primul „tren de odihnă” pe litoralul sudic. Turiștii au vizitat numeroase localități și stațiuni, oprindu-se cite o zi, două la Rostov pe Don, Mineralniie Vodî, Baku, Tbilisi, Batumi etc. În vara aceasta vor fi organizate numeroase trenuri de acest fel.

Anul acesta va spori mult și numărul turiștilor care pleacă la drum cu automobilele lor proprii. Pentru aceștia se vor amenaja noi „camping-uri” în diferite locuri care atrag prin pitorescul împrejurimilor.

Vara sovietică 1961 se anunță bogată și variată prin tot ce va oferi drumetilor și vilegiaturisților, indiferent de modul cum vor fi rezolvat dilema de sezon: la munte — sau la mare?

M. Mihail

DE LA NEGUEVICI LA KANEV

De bună seamă în decursul timpului descifrasem sufletul marelui Cobzar, din cărțile lui și din biografia, însă cu nimic nu se poate asemăna bucuria de a fi călcat pe locurile pe unde a trăit! Puțini oameni au favorarea de a vedea Parthenonul sau Piramidele, după cum tot puțini au deosebita favoare de a merge în pelerinaj la vetrele unde dorm bine-făcătorii omenirii!

Imi aduc aminte ca azi, cum monumentul Făclierului se vedea departe, ca o săgeată de piatră spre ceruri, iar devale, dincolo de lunile cu mlădă proaspătă, se mlădia Niprul, răsfringând lumina, umbrele și veacurile... Imi amintesc de asemenea cum venise lumea de departe, de pe toate meleagurile ucrainene, să cinstească amintirea celui mort numai cu pulberea, dar rămas fără amurgire prin faptele turnate în poeme...

Parcă auzeam în șoapta vântului, versurile Cobzarului:

*Dac-oi muri, într-un gorgan
Să mă îngropați în taină,
Sub brazdele de bărăgan
Din draga mea Ucraină!*

*Să se deschidă-ndepărtări
Spre Nipru, alocă cale,
S-aud în adâncimi de zări
Cântările de jale.*

Am stat câteva clipe în resemnare și, în tăcerea mare, mi se părea că aud zvicnind inima pământului, pulsând neconștient singele celui ce a pătimit pentru omenire.

Poate din undele Niprului străvechi, poate din pacea întinderilor sau poate din solemnitatea asfințitului se trezise, ca din timp, nu știu ce farmec! Credem că și cititorii noștri au sesizat adesea niște clipe unice, ale unei desprinderi totale ca de vultur în înălțimi sau de atomi în Haos! Acest sentiment, de o măreție copleșitoare, ni-l iscă întinsul apelor, cimpile nesfârșite și amurgurile nespuse de lungi, când soarelel parcă-i țare rău să se despartă de prispele pământului!

Așa era atunci la Kanev, lângă monumentul lui Taras Șevcenko: cerul și pământul se uniseră într-o liniște fermecătoare, străfulgerată când și când de solzii de lumină din briul fluviului. Undeva, către Apus, înălțimile arătau ca niște imnuri înalte, ridicate frumuseților lumii, și incrementate așa, din veacul-veacului până în veacul-veacului! Totul era așa de frumos și de solemn, încât bietului suflet omenesc, nu-i rămânea decât să cinte și să preamărească frumusețile nepieritoare ale vieții... In acele clipe de neuitat s-a auzit o bandură: cred că sunase cindva, într-un ungher de secol bătrîn, și oftatul îi ajunsese la noi tocmai atunci, spre a întregi frumusețea eternă a lumii și farmecul clipei...

Cu greu s-ar putea găsi cuvântul potrivit să poată exprima bucuria celui ce calcă pulberea sfințită de pașii marilor oameni; și cu greu ne-am putea mărturisi și noi emoția simțită pe când ne aflam pe locurile celui ce a trăit gama tuturor suferințelor, celui ce a recapitulat cu

experiența lui drumul dramatic al istoriei omenirii.

Ni l-am închipuit pe fiul robului Grigori Șevcenko, pe câmpiile satului natal, ascultând cu toată făptura lui un freamăt gigantic, freamătul Firii, abia perceptibil pentru alții, dar copleșindu-l total pe feciorul desculț al robului! Milioanele de nuanțe ale cerului și lucrurilor, pentru fiul robului aveau înțeles și glas tainic, și-l copleșeau deopotrivă, și încă de mic încerca să le re-

de EUSEBIU CAMILAR

povestească oamenilor, prin mijlocirea culorilor! Pentru el, lumina era o uriașă muzică a tăcerii, după cum glasurile și foșnetele Firii, în închipuirea copilului excepțional, se transformau în lumină...

Nimic și nimeni n-a putut înăbuși inima arzătoare a genialului Cobzar, și când deschizi cartea vieții lui, te întrebi cum a fost cu puțință să încapă atâtea dureri, atâtea deznădejdi, atâtea tristeți, într-o sărmană inimă omenească...

Geniul lui Taras Șevcenko a rodit ca un pom sacru, întinzându-și coroanele peste timpuri, iar viața lui seamănă prin dramatism cu a celui-lalt clasic ucrainean, Ivan Franko. Stînd la Kanev, în amurgirea calmă, mi-am amintit de locul de naștere a celui-lalt, care a văzut lumina zilei acum un veac, într-un prea frumos ținut din Carpații Galiției! Iată-mă, deci, acum cîțiva ani, în satul Neguevici! Un lanț de munți inconjoară o vale liniștită unde curg piraie și unde pădurile urcă parcă într-un mers solemn și măreț, către crestele munților. Cerul era moale și dulce, ca o năframă de mătase. Și iată-mă acum cîțiva ani, stînd tot la Neguevici, sub bătrînul stejar sub care poetul Franko și-a infiripat primele imagini și unde și-a scris primele povestiri! Oamenii de astăzi au față de stejarul lui Ivan Franko un adevărat cult și se opresc cu venerație la umbra lui magnifică, după cum cu venerație se opresc la monumentul din Kanev. Dacă la Kanev murmură neconștient „Bătrînul”, din undele calme și pline de amintiri, dincolo, la Neguevici freamătă neconștient pădurile, ca un fluviu tot atât de fluid, fluviu al înălțimilor, alcătuit din foșnete mătase soase ale frunzelor. Și murmură la

Neguevici și un izvor, fermecînd drumeții care se opresc într-un pavilion alb, de mesteacăn, să bea apă în amintirea omului plecat de pe acolo odinioară...

Cînd la Kanev am luat apă din Nipru, mi-am adus aminte cum am luat în alți ani, apă cu pumnii, din izvorul de la Neguevici. Am săvîrșit acest gest după ritualul ciobanilor, și am băut apa, săvîrșind una din tainele legăturii cu cei vechi și cu puterile pământului, săvîrșind una din tainele legăturii cu marii oameni care au știut să lase, dincolo de pulberea vremelnică, lucruri nesupuse nici carriilor, nici vîntului neîndurat! Și poetul ridicat din Neguevici, și Taras Șevcenko, cel ce doarme de veci la Kanev, au lăsat după ei lucru de țaria aurului, au lăsat ideile săpate în filigranul imaginii artistice...

Am făcut acest incojur și această apropiere între marii poeți, căci amîndoi sînt viață din viața Ucrainei, amîndoi au suferit în zilele lor înspăimîntător, — iar în ce privește locurile de naștere sînt egale prin frumusețe!

Sufletele amîndurora s-au răspîndit și s-au risipit în flori, în seva care pulsează în arbori aerul și lumina... Amîndoi și-au împletit furișoarele inimii, în pinza timpului fără început și fără sfîrșit. Și i-am pomenit și noi. Pe Ivan Franko mai demult, pe Taras Șevcenko acum cîteva zile, cînd ne-am dus la Kanev, și cînd întinderile și amurgul se contopseră într-o pace de farmec străfulgerată cînd și cînd de solzii de lumină din briul unduitor al „Bătrînului”...

Undeva, la Apus, înălțimile păreau imnuri ridicate frumuseților lumii. Atunci s-a auzit în preajmă o bandură, care sunase de bună seamă într-un ungher al trecutului, dar oftatul îi ajunsese la noi tocmai atunci, spre a întregi farmecul clipei. Era vocea genialului Cobzar al Ucrainei, sau suspinul celui ce s-a răstignit ca Prometeus, pentru fericirea tuturor popoarelor, pentru a aduce lumină în viața tuturor popoarelor! Pentru acest sacrificiu Taras Șevcenko și-a cîștigat iubirea tuturor semințiilor pământului!

Iată, cinstiți cititori, cîteva notații din ultima călătorie pe meleagurile Ucrainei, scrise așa cum au revenit pe undele evocării.

meri SOVI

Kiev

REINTILNIRE... CU LOCURI PE CARE NU

Scurta dar foarte interesanta călătorie pe care am făcut-o de curînd în Ucraina, nu este — în același timp, și prima mea călătorie în Uniunea Sovietică.

Am avut prilejul, cu ani în urmă, să vizitez de cîteva ori Moscova. Cunosoc împrejurimile Moscovei. Am fost la Leningrad, de unde am plecat în nord spre Viborg, într-un peisaj de iarnă cu serpentine și coniferi amintind oarecum Predealul. Cunosoc Abhazia, am trecut Caucazul ca să ajung la Erevan în Armonia Sovietică. De la Golful Finic și pînă la poalele Araratului folosisem, așadar, aproape toate mijloacele de transport posibile: pe pămînt, pe apă, în văzduh, străbătînd mii și mii de kilometri prin marea Țară a Sovietelor.

Cu toate acestea, Kievul nu-l văzusem însă decît din avion, sau din oprirea trenului în una din gările lui principale.

Iată de ce participarea mea la lucrările sesiunii jubiliare a Academiei de Științe din Kiev, sesiune dedicată amintirii lui Taras Șevcenko, a însemnat pentru mine și împlinirea unui vis vechi: acela de a vedea meleagul pe care s-a născut, a trăit și-n care, de o sută de ani încoace, odihnește marele rapsod al poporului ucrainean.

Bucuria împlinirii acestui vis era firească dat fiind că ultimii trespzeci ani ai existenței mele i-am petrecut în bună parte traducînd în românește opera lui Șevcenko.

Gîndul de a-l cerceta opera și de a o transpune în românește mi-a fost stîrnit de studiul pe care Dobrogeanu Gherea — încă de la sfîrșitul secolului trecut — l-a dedicat popularizării poeziei ucrainene — precum și de vibrantele pagini în care Mihail Sadoveanu ne mărturisește anumite corespondențe ale operei sale cu opera șevcenkiană, în acel „sentiment de

dragoste și de apărare pentru cei mulți, obișduiți și ofensați”.

Acesta este, de altfel, și temelul pentru care opera lui Șevcenko devine un bun nu numai al poporului care l-a zămislit, ci al tuturor popoarelor. Mesajul poeziei sale nu se limitează la orizonturile patriei, ci este adresat întregii lumi.

Pe noi, românii ne încearcă un sentiment de mîndrie și recunoștință cînd întâlnim în opera lui Șevcenko referiri la țara și poporul nostru. Se știe că Haidamacii, prin gura unui cobzar orb, poetul adresează valahilor și moldovenilor, în versuri amintind ritmul Mioriței, un vibrant apel la unire cu cazacii pentru a lupta împotriva dușmanului comun — cotropitorul turc și boierul lacom de avere.

De altfel, între popoarele noastre, au existat, din cele mai depărtate vremuri, trainice legături culturale și militare, cînd în această parte a lumii luptam pentru existența noastră ca neam. Ba între hatmanii ucraineni și domnii Moldovei au existat și legături de rudenie, ca de pildă în secolul al XVI-lea, cînd unul din frații Domnului moldovean Ion Vodă cel Cumplit, stabilindu-se la pragurile Niprului ajunsese hatman al cazacilor. Acesta nu e altul decît Ivan Pidkova, eroul minunatei balade șevcenkiane și eroul a două cunoscute romane istorice sadoveniene.

Indelungata muncă de tîlmăcire a lui Șevcenko în românește a necesitat nu numai cercetarea textului original dar și o temeinică documentare asupra epocii în care a trăit, în care a scris sau la care s-a referit poetul. Mii de pagini, reprezentînd istoria poporului ucrainean,

lupta lui pentru libertate, din timpuri și pînă astăzi, cînd sub mui își făurește o nouă viață deschidă, ca traducător, orizont înțelegerea și pătrunderea verii Realității ucraineană imi era d

că, deși eram nire cu Kievul de mai puțin durat drumul la Borisopol, sia că, intrin locuri de mul

Aproape c nict de explicațiile ghidului, p superba broderie în fier forjat este de fapt podul Paton, că fața mea e al cnezului Vlad aurită e a soborului Sfîntei Sof Lunecam cu mașina pe astăzi și știam că acesta e noul Kresc mai frumos decît cel vechi, palate de cite 9 și 10 etaje, a sprijinite de colonade masive fundații uriașe de piatră și faț tații în mozaic reprezentînd ico toate zilele a poporului.

Și zonele de verdeață, și pară priveliștea plină de poezie a N sale, cu pragurile sale de lut, în infia oară și-mi erau totuși a

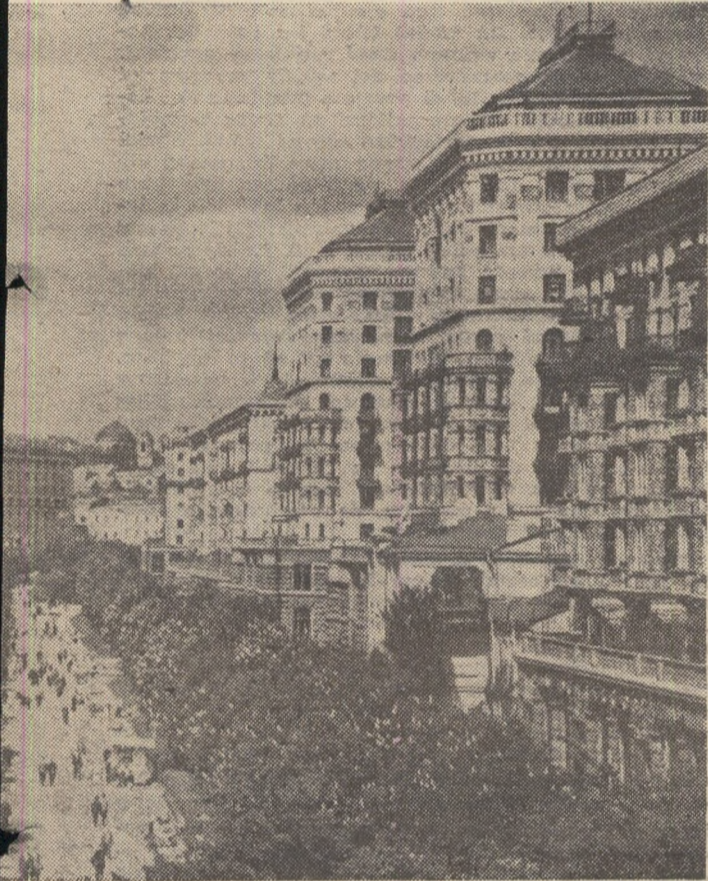
Nu se va șterge niciodată din spre Kanev, de-a lungul bătrî pe malul cel mai înalt, în cel odihnește Șevcenko. De acolo chipul lui cioplit în stîncă și Pilcure de sălcii și crînguri s

Noul peisaj ucrainean

diame etice

Bulevardul Kresciatik

LE MAI VĂZUSEM

mai vechi
dia comunis-
ebuiam să-mi
largi, pentru
șevcenkian.
amiliară așa
prima întâl-
upă un zbor
ceasuri, cit a
la Băneasa
cut impres-
Kiev, revăd
noscute.
era nevoie
u a afla că
peste Nipru
umentul din
iar cupola
Kresciatikul
c, mai larg și
monumentale
perbe bolți
marmură, cu
cu ornamen-
din viața de
e minunate și
ui, cu plăjile
deam pentru
e cunoscute.
intire drumul
Nipru, unde
ralt gorgan
e pe movilă,
tează zările.
deasă spre

Ianuarie

N-am mai pomenit niciodată un ger ca cel de anul acesta! Toată frumusețea aspră, sălbatică a regiunii Amurului, frumusețe prea tumultuoasă, prea nestatornică în timp de vară, a încremenit la -50° într-o supunere și liniște aproape nenaturale.

Cu toate că gerul mă înfricoșează, îl simt acum aliatul meu. Am impresia că nemșcarea aceasta aparentă a Amurului, a Zeii, a pădurilor și a pământului a fost creată anume pentru mine. Într-âtita vara Amurul te copleșește cu mersul lui grav, independent, ca mersul timpului, încit îți vine să-l rogi: „Mai încet! Oprește-te!” așa cum ai vrea uneori să ceri timpului să nu se grăbească, să te lase să simți fiecare moment al trecerii lui și a trecerii tale pe pământ.

E foarte frig. La noi, în România, asemenea ger nu s-a mai văzut și nici unul dintre noi, cei mai din sud, nu suportă temperatura aceasta.

Ca să văd orașul, iau o mașină și-l rog pe șofer să meargă încet. Pe stradă trec copii în costume de sport cu patinele pe umăr. Simt că mi se face și mai frig privindu-i. Ne plimbăm pînă seara, șoferul îmi arată ce clădiri noi s-au mai construit în Blagoveșcensk, merge un timp pe malul Amurului. Înghetat, Amurul s-a mai îngustat și China a ajuns la doi pași de Blagoveșcensk.

Pe la unsprezece, șoferul întoarce și pornește pe străzi lăturalnice spre casa mea. E târziu, în jur totul e înghețat. Undeva, într-o poartă, o fată și un băiat își iau rămas bun. Le e greu să se despartă. Și afară nu știu dacă n-or fi acum -60°. Șoferul îmi observă uimirea și rîde:

— Spune și dumneata dacă asta nu-i o dovadă că iubirea învinge totul.

Vitea, Iura, Vanea și iar Vitea...

E sfîrșitul lui martie.

S-a mai muțat frigul și-mi pot îndeplini făgăduiala. Elevii Școlii de marină fluvială mă roagă să vin să le povestesc despre România. Școala se află într-o clădire foarte frumoasă, veche, — cred că are aproape 100 de ani, — o clădire mare, cam prea severă pentru un civil. Aproape îmi pare rău că am primit să vin pentru că mă cam intimidează clădirea aceasta și tăblițele de pe uși: „Căpitan de rangul I”, „Căpitan de rangul II”, „Compania I-a” (în loc de anul I), iar cea la care trebuie să merg eu, e „Compania a IV-a”.

Diriginta Companiei a IV-a încearcă să mă liniștească, spunându-mi că elevii nu sînt nici ei mai puțin emoționați și că și-au pus „uniforma nr. 3”, adică uniformă de paradă.

Trebuie să trec peste prima clipă cînd compania a IV-a a scos un „Să trăiți!” de m-am cutremurat și să spun că pe urmă ne-am împrietenit și tot timpul cît am stat în Blagoveșcensk, ne-am făcut vizite. N-am ajuns însă să-i cunosc pe toți pe nume — erau foarte mulți — și știam numai că sînt cîțiva Vitea, cîțiva Petia, cîțiva Iura, mulți Vanea etc. M-au supus la un adevărat examen despre istoria și geografia Romîniei, apoi despre literatură, apoi despre oameni.

Vor grozav să afle tot ce se poate afla într-o viață de om, vizitează toate expozițiile din Blagoveșcensk, frecventează salonul muzical, sînt impresionați de Beethoven, vor să știe cum arăta, dacă a avut sau nu mulți prieteni, dacă a fost sau nu înțeles de contemporani. Aflaseră că Prorokov a fost propus pentru Premiul Lenin și au cerut toate albumele și toate articolele în care este vorba despre pictura lui Prorokov. Au rămas impresionați și au scris o scrisoare către Comitetul de decernare a Premiilor Lenin: „Prorokov e un mare artist și un mare om. Susținem candidatura lui la Premiul Lenin.”

Compania a IV-a"

și urmau cîteva zeci de semnături.

Diriginta lor, profesoara de engleză îi iubește foarte mult și mi-i laudă:

— Sînt tineri, dar sînt oameni în toată firea. Suflete de marinari.

În ziua cînd a zburat Gagarin în Cosmos, mi s-a plîns însă de ei:

— Sînt niște copii. Au cioplit din toate bucățile de cretă rachete și n-am avut cu ce scrie lecția pe tablă.

Comuniune sufletească

12 aprilie 1961

Din cutia aparatului de radio răsună vocea cunoscută a lui Levitan. Gravă, solemn sărbătorească: „Atențiune, atențiune! Funcționează toate posturile de radio ale Uniunii Sovietice!”

După asta nu mai poți sta în casă. Trebuie să ieși în stradă, să fugi pînă la cel mai apropiat cunoscut, să te minunezi și să te bucuri împreună cu el, să exclami întreprîndu-l: „Nemaipomenit!” „Extraordinar!” Pe urmă să dai iar fuga în stradă, să fugi la alt cunoscut apropiat, să te congratulezi și iar să exclami, în același timp cu el: „Asta zic și eu!”, „Ei, da, asta zic și eu!”

Nu, nu, e imposibil să mai rămîi măcar o clipă în casă. Sau cel puțin așa mi se pare.

Și, cu adevărat, tot orașul a ieșit în stradă. De alergat, însă, nu alegă nimeni. Siberienii sînt mai gravi, mai cumpătați în exprimarea simțămîntelor decît noi. Încit mă pomenesc și eu că încetinesc pasul, că mă opresc să pătrund sensul celor petrecute. Să rețin ce soare era în ziua aceea, ce oameni am întîlnit pe stradă, ce vorbe am auzit.

În față umblă încet o fată frumoasă, cu privire adîncă și un tinăr subțire, cu ochelari. Ei da, e limpede. Băiatul o iubește foarte mult pe fată. Nici măcar un copil nu s-ar putea înșela în privința asta. Dînsa îl privește grav și rostește foarte limpede și autoritar: „Tu știi ce înseamnă fericirea?”

Mă cuprinde neliniștea. Tinărul trece printr-o încercare grea. Ce-o să răspundă frumoasei și exigentei Natașe? Poate că o să-i spună: „Iuri Gagarin e un om fericit”, sau o să-i spună „Eu am să fiu al doilea om care va zbura în Cosmos” și Natașa n-o să-l creadă, poate, deși eu aș dori foarte mult să-l creadă. Sau n-o să-i răspundă la întrebare, ei o să întrebe el

la rîndul lui: „Dar tu ce crezi, ce este fericirea?” și Natașei n-o să-i placă.

Natașa s-a depărtat puțin de tinăr (o fi matematician, sau poate scrie versuri?) și-l privește pieziș. Mie mi se strînge inima.

— Cred că fericirea înseamnă să faci pentru oameni tot ce stă în puterile tale.

Natașa îl privește pe tinăr drept în față, dă din cap și-l ia de braț. Răsuflu ușurată și mă îndepărtez de ei. E foarte bine, totul e în regulă!

Pînă la sosirea ziarelor moscovite — sînt totuși vreo opt mii de kilometri de la Moscova la Blagoveșcensk, așa că zia-rele de azi vor fi aici abia mîine — ascultăm radioul și primim vești „locale”.

Ei, sigur, toți băieții care s-au născut astăzi, au primit numele de Iuri. Vestea aceasta ne-o aduce profesorul doctor Moghiliiov care, ca de obicei, s-a așezat pe scaun pentru ca imediat să se ridice și să plece spunînd, în felul lui telegrafic, cu efecte comice: „Am de lucru, am o mulțime de treburi. Noi-născuți, femei, studenți, tratate pe care trebuie să le scriu... Oamenii încep să zboare în Cosmos și eu n-am terminat articolul pentru Enciclopedia medicală...” Și pleacă plin de nerăbdare și de neliniște.

Seara sînt invitată la Fabrica de chibrituri, la o întîlnire între muncitori și poeți. Întîrziem, luăm o mașină, șoferul întreabă cu mare mîndrie: „Ei, ce ziceți?” — și o ia în partea opusă a orașului. Ne trimțim mergînd spre Habarovsk, ne întoarcem, ajungem la Fabrica de chibrituri. S-au adunat foarte mulți oameni, discută despre Iuri Gagarin, despre zborul în Cosmos. Oratorul cel mai inițiat e un bătrîn, — seamănă grozav cu moș Șciukar al lui Șolohov, — pensionar, om care citește o mulțime de ziare, reviste de știință și tehnică, literatură și nu lipsește de la nici o adunare organizată de fabrica lui.

Poeții vor să plece.

— Cine o să aibă răbdare să stea să asculte astăzi versuri?

„Moș Șciukar” îi oprește, însă, și îi roagă.

— Oricine stă să vă asculte. Dar citiți-ne niște versuri optimiste. Să nu fie triste. Citiți versuri nu despre despărțiri, ci despre întîlniri; și femeia pe care o iubiți să vă iubească și ea, citiți-ne versuri optimiste pe măsura zborului omului în Cosmos.

★

Peste cîteva zile „va porni Amurul”.

— La 2 mai, mă asigură oameni care ani la rînd în primele zile ale lui mai vin să vadă cum Amurul sparge gheața punînd capăt, biruitor, nemșcării lui din timpul iernii. La 2 mai Amurul are să-și salte iarăși apele în sus, spre malurile înalte. China are să se depărteze din nou cu cîteva zeci de metri, și omul va fi din nou cuprins de frumusețea tulburătoare, plină de mișcare a Amurului.

Eu însă am să-mi aduc aminte de Amur așa cum e acum: acoperit de gheață, supus.

Iar de Blagoveșcensk... Nu pot spune de Blagoveșcensk nimic mai adevărat decît cuvintele pe care le-am auzit de la un pescar bătrîn de pe acolo:

— Să știi că orașele astea care sînt și porturi la tot felul de mări și fluvii, seamănă cu muierile credincioase ale marinarilor. Te așteaptă și nu te uită niciodată. Uite, dumneata pleci pe cinci ani, pe zece ani, ai tot felul de întîmplări — ai și furtună și vreme bună și pe urmă vii înapoi. Și vezi că portul nu te-a uitat și te-a așteptat și te primește de parcă ai plecat zilele trecute. Și te-ntreabă ce-ai făcut, ce bucurii și ce dureri ai avut și te primește iar ca și cum nu te-ai înstrăinat niciodată de el.

Margareta Șipoș

Un tinăr vânător și... povești vânătoarești

GORKI

UMANISTUL

Acum, la un sfert de veac de la moartea scriitorului, ne stă în putință să apreciem cu mai multă precizie și claritate acele trăsături ale operei lui Gorki care au stîrnit un ecou profund în conștiința cititorilor și în conștiința scriitorilor de-a lungul vremii.

Două filoaane umaniste principale s-au impus atenției tuturor, amîndouă la fel de caracteristice operei lui Gorki. Primul dintre ele a captat atenția opiniei publice la începutul secolului și izvoarele lui se află în descoperirea virtuților morale ce sălășluiau în lumea „de la fund” și în problematica ei — originală pentru ansamblul literaturii universale a epocii. Vagabonzii lui Gorki s-au plasat pe orbita spirituală a timpului cu o viteză uimitoare. Fenomenul se cere explicat cel puțin în datele lui esențiale.

Va trebui să constatăm mai întîi că vagabonzii lui Gorki nu sînt produsul unor deformări caracterologice, n-au fost aruncați „la margine” de propriile lor vicii. Dimpotrivă! Viciul, acolo unde se manifestă, este o consecință a degradării sociale a individului, împotriva propriei sale dorințe și în împrejurări care nu-i sînt cunoscute. De aceea, Actorul, de pildă, încearcă multă vreme, visează chiar la dezalcoolizare, crezînd că odată vindecăt nimeni și nimic nu-l va putea împiedica să reînnoade legăturile sale cu scena.

Pe acest fond general, apar și se justifică calitățile diferiților eroi „de la fund”. Vagabonzii lui Gorki ne impresionează nu o dată prin generozitatea și înțelepciunea lor și nu o dată ei sfîrșesc prin a ne convinge de faptul că lumea lor interioară este mai puțin viciată decît a oamenilor „normali” și mult mai cuprinzătoare și mai bogată decît a acestora. Contrabandistul din Celkaș este infinit superior tînărului venit de la țară, gata să ucidă pentru a-și realiza idealul suprem: proprietatea asupra unui petec de pămînt.

Dar chiar atunci cînd avem de-a face cu personaje care evadează intenționat din societate, nu aflăm simpla desperare și prăpastia fără de sfîrșit, egocentrică. Evadarea este un mijloc de a păstra nealterate personalitatea vagabondului și năzuințele sale, împotriva unei societăți întemeiate pe arbitraj și intoleranță.

În sfîrșit, la același capitol trebuie să amintim că din lumea „de la fund” descrisă de Gorki n-au dispărut toate speranțele. Ce înseamnă asta? În primul rînd, faptul că cei înfrinți păstrează încă, într-un ungher al conștiinței lor, ideea că soarta le-a fost potrivnică în afara voinței lor și că totul nu este încă pierdut. Căpitanul din nuvela cu titlul atît de semnificativ „Foștii oameni”, exclamă la un moment dat: „...Ca fost om, eu trebuie să șterg din mine toate sentimentele și gîndurile pe care le aveam pe vremuri. Asta-i poate, exact... Dar eu ce atunci, eu și voi toți — eu ce ne vom înarma dacă vom lepăda aceste sentimente?... Ne trebuie altceva, alte concepții asupra vieții, alte sentimente... Ne trebuie altceva, ceva nou, căci și noi înșine sîntem ceva nou în viață...” Iată deci ideile care sînt vehiculate printre „foștii oameni” și chiar dacă nu sînt caracteristice tuturor vagabonzilor lui Gorki, ele exprimă totuși ceea ce este mai semnificativ în atitudinea scriitorului față de aceste personaje.

Al doilea filon umanist al artei gorkiene și-a făcut drum în lume mai ales după Revoluția Socialistă din Octombrie și își are originea în universul clasei muncitoare, cu preocupările și aspirațiile lui specifice. De la Nil, primul dintre personajele proletare cu o conștiință clară a poziției și a rolului lui în societate, și pînă la personajele pozitive din ultima lui piesă, Gorki n-a încetat nici o clipă să modeleze profilul moral al clasei muncitoare.

Apariția lui Nil în casa Bessemenovilor, familie tipică de burghezi mărunți, are aproape valoare de simbol pentru o latură însemnată a umanismului gorkian. Nil afirmă idealurile superioare ale clasei sale și ele răsună cu o deosebită prospețime în atmosfera stătută, sufocantă a Bessemenovilor. El propune o modalitate de viață dinamică, capabilă să ofere satisfacțiile dorite, în acord cu necesitățile imensei majorității a omenirii. Lucrul acesta este valabil nu numai pentru cei ce aparțin clasei muncitoare. În „Vassa Jeleznova”, superioritatea umanismului proletar este reprezentată printr-o figură de intelectual, cu rezultate asemănătoare.

Cu romanul „Mama” Gorki a abordat frontal lumea proletariatului și a făurit o imagine artistică multilaterală a vieții spirituale din mediile muncitorești ale timpului. Aici, concepțiile umaniste ale scriitorului găsesc un prielnic teren de afirmare, devin o realitate materială, în plină acțiune, convingătoare prin mișcarea ei nestăvilnică spre țeluri bine precizate. Pavel Vlasov

Paul Granea

(continuare în pag. 10-a)

Sculptură de I. D. Șadr

La școala unui mare scriitor

Cercetările bibliografice din ultimii ani au scos în evidență răspîndirea timpurie și largă a operei lui Maxim Gorki în România. Încă la sfîrșitul secolului trecut, nu mult după debutul gorkian, cititorul român era în situația de a putea cunoaște și aprecia, în limba sa, mesajul tînărului scriitor rus care se afirma dintru bun început cu un fond de idei absolut noi. Îndată după aceea, cînd mesajul revoluționar al lui Gorki se va cristaliza, lucrările sale traduse fără întîrziere în romînește dezvăluiau virtuțile militante și mobilizatoare ale artei puse în slujba idealului de eliberare a omenirii muncitoare din carcerile exploatare. Interesul stîrnit de lucrările sale este dovedit de traduceri repetate ale uneia și aceleiași lucrări. „Cîntecul șoimului” a fost cunoscut succesiv în șapte opt versiuni datorate unor scriitori de frunte, începînd cu A. Toma și terminînd cu M. Beniuc. Dintre marile povestiri, „Celkaș”, „Bătrîna Izergîl”, „Konovalov” sînt într-o situație asemănătoare. „Mama” începea să fie cunoscută din foiletoanele tipărite de gazeta „România muncitoare” în februarie 1908, pentru ca apoi — în ciuda dificultăților create de oficialitatea statului burghez — să apară în două traduceri dife-

rite, la 1910 și 1928, ultima datorată scriitorului Ion Pas și reeditată după cîțiva ani.

Privind lucrurile din perspectiva timpului, astăzi este evident că în dezvoltarea literaturii romîne există o linie continuă a influenței fertile exercitate de opera gorkiană. Ea s-a manifestat pe planuri diverse, de la alegerea cîmpului tematic de investigație pînă la felul de a privi comportarea eroilor în funcție de evoluția lor socială contribuind uneori la substanța însăși a creației, altori determinînd numai modul de a înțelege izvoarele și menirea acestora. Nu o dată direcția și întinderea influenței se găsesc indicate chiar în mărturi proprii ale scriitorilor noștri.

Printre cei dinții care a beneficiat de influența a scrisul lui Maxim Gorki se numără Panait Istrati. Zbuciumața sa existență de pînă în momentul cînd s-a afirmat ca scriitor, peregrinările și deseale meserii schimbate (băiat de prăvălie, hamal, portar, zugrav, comisionar, plăcîntar, fotograf), folosirea acestora ca materie primă în cărțile sale au făcut să se vorbească în legătură cu creația lui chiar de un „Gorki balcanic”. Că Panait Istrati l-a avut de model pe Gorki este evident. Cînd, printr-un accident, Istrati intrerupe pentru vreo doi ani, în preajma lui 1910, șirul meseriilor lui și practică gazetăria la „România muncitoare” el are prilejul să citească în înseși paginile celui ziar lucrări ale lui Gorki. Atunci și încearcă să aștearnă cîteva povestiri, destul de nesigure încă, dar scrise cu o anumită înțelegere pentru lumea oamenilor simpli ce nu lasă loc la îndoieli asupra modelului. Abia după 1921 scriitorul va deveni notoriu, avînd norocul să fie descoperit și lansat de Roman Rolland. Evocînd el însuși momentul, ulterior, avea să-l compare cu stimularea lui Gorki debutant de către Korolenko. Ca și Alexei Peșkov, scriitorul român cunoscuse amarul tuturor umiliațelor, injustițiilor, de multe ori al prăbușirilor, la care nedreapta orînduire capitalistă îi condamnă pe cei înestrați doar cu forța lor de muncă. Și ca și Gorki, sufletul său încărcat de revoltă, înălțîndu-se de convingerea că viața poate fi frumoasă dacă lupii s-o cureși de lipitorile și trîntorii ce-i strică farmecul, a fîs să transforme cărțile sale în mijloace de trezire din amorțire, de combatere a compromisiurilor, de îmbărbătare.

Protestul împotriva murdăririi vieții însoțit de gestul rușii barierelor, măcar în intenție, apare mult mai pregnant la George Mihail Zamfirescu. Piesa lui, „Domnișoara Nastasia”, datînd din 1927, are în atmosfera sa dramatică, în ciocnirile fățișe dintre bine și rău, uneori chiar la același individ, provocate de instabilitatea condiției sociale, în fine, în omagierea sufletelor integre luminate de speranță, ceva din spiritul dramaturgiei gorkiene și în special a „Zăului de noapte”. Tot atunci, scriitorul inaugurează lucrul la ciclul de romane „Bariera”, panoramă a periferiei orașului. Atitudinea de simpatie față de o lume altă de obișnuită, dorința expresă de a o vedea ridicată, îngăduie să se presupună că în alegerea cadrului tematic cel puțin, dacă nu și în felul de a-l trata, George Mihail Zamfirescu a primit sugestii fertile din literatura gorkiană.

La direcția orientării spre mediul celor necăjiți se poate vorbi de o asemenea influență și asupra lui Ion Călugăru. Dacă zîmbetul uman din schițele umoristice ale primelor volume au o altă sorginte, comuniunea, simpatia comunicativă pentru suferința asupriților și dorința de a-i vedea săltați, care constituie miezul romanului „Copilăria unui netrebnic” (1936) trebuie puse neapărat în legătură cu Gorki. Scriitorul a elaborat acest roman într-o vreme de asidua colaborare la presa de stînga, unde din și despre Gorki se publicau nenumărate pagini. El însuși era autor de articole care evidențiau latura de critică socială foarte eficientă din creația gorkiană. De această „ascuțire” a perspectivei sociale beneficiază și romanul său, marcînd din acest punct de vedere un progres real în comparație cu romanele lui G. M. Zamfirescu.

Aproape în același timp, Gorki deschidea orizonturile înțelegerii unui alt scriitor, altă tocmai în epoca formației, astăzi apreciat prozator cu daturi de evocare poetică: Eusebiu Camilar. Cum singur avea să mărturisească peste ani (vezi „Contemporanul” 18 iunie 1948, „Viața Romînească” 10/1950, „Gazeta literară” 5 noiembrie 1959), lectura lui Gorki a fost ca o revelație, de pe urma căreia a deprins să-i separe pe avuți de săraci, să înțeleagă ce-i rău și strîmb alcătuit în mecanismul societății și să se apropie cu inima largă de năpăstuiții vremii de atunci. „Cordun”, pagini autobiografice, apărute în 1939, întîlnește „copilăria” autorului la țară, printre oameni necăjiți, însă nerăpuși de cerbicia vremii, alături de ei la durere ca și la bucurii, trecîndu-și astfel „universitățile” sale.

Linia aceasta a influențelor gorkiene în literatura romînă se amplifică și se îmbogățește și sub alte aspecte după Eliberare. În noile condiții create în țara noastră, Maxim Gorki a ajutat scriitorilor cu experiență să cîștige o nouă vitalitate, celor tineri să păsească cu pasiune pe drumul zugrăvirii omului mîndru, înfrumusețat de cucezirile sale contemporane. La școala gorkiană, ei au deprins să se avînte asemeni „albatrosului”, spre idealurile desăvîrșirii omenesti.

Geo Șerban

Tineri concurenți sovietici la Concursul „George Enescu”

În sfârșit, termenul de înscriere la cel de al doilea Concurs internațional „George Enescu” a expirat săptămîna trecută și acum ni se conturează imaginea spectacolului la care vom asista în septembrie 1961, cînd tinerele talente de pe toate meridianele globului își vor disputa întîietatea artistică la București.

Cine vor fi reprezentanții muzicii interpretative sovietice? Iată o întrebare pasionantă nu numai pentru cei direct interesați, ci și pentru noi, spectatorii, dat fiind că sovieticii s-au situat printre cei mai de seamă concurenți ai ultimelor întreceri internaționale și au oferit tot-

Violonista Nina Beilina.

odată garanția unor remarcabile momente artistice.

Anul acesta tinerii sovietici vor concura numai la secțiile vioară și canto. Patru minutori ai arcușului și cinci cîntăreți vor urca pe estrada întrecerii. Să răsfoim fișele secretariatului Festivalului și să vă dezvăluim câteva „secrete”.

Violonistul Igor Alexandrovici Frolov (născut în 1937) și-a făcut educația artistică de mic copil chiar în Casa părintească, absolvind Conservatorul din Moscova în anul 1960 la clasa strălucitului David Oistrach. Deși se află la începutul carierei, totuși în palmaresul lui Frolov se numără un premiu al treilea cucerit anul acesta la Concursul unional al tinerilor intrepriți din U.R.S.S. În afara repertoriului obligatoriu de concurs, Igor Frolov va interpreta la ultima etapă Concertul pentru vioară de Rakov.

O pretendentă serioasă la mult rîvnitul titlu de laureat se anunță Nina Mihailovna Beilina (născută în 1931). Elevă lui A. I. Iampolski a absolvit Conservatorul din Moscova, fiind imediat angajată la Teatrul

Bolșoi. Înscrișă la aspirantură (clasa David Oistrach), Beilina este de pe acum o remarcabilă concertistă fiind cunoscută și dincolo de hotarele patriei (Republica Democrată Germană, R. P. Polonă). Repertoriul pregătit pentru concurs numără piese de reală dificultate tehnică (Paganini, Ysaye, Prokofiev), iar pentru „examenul final” — Concertul pentru vioară de Șostakovici.

Cu calificative excepționale a absolvit anul trecut Conservatorul din Moscova violonistul Nikolai N. Zhabnikov (născut în 1937). Sub îndrumarea binecunoscutului pedagog D. M. Țiganov, tînărul interpret se anunță bine pregătit și va încurca „multe socoteli” altor colegi de competiție. În finală va cînta inspiratul Concert nr. 2 de Prokofiev.

„Mezinul” violoniștilor sovietici este Bogodar Antonovici Kotorovici. Abia a împlinit 20 de ani și se află încă pe băncile Conservatorului „Lisenko” din Lvov. Student în anul I la clasa profesorului Lekgher, violonistul sovietic pare un virtuoz și o „speranță” a arcușului, fapt care l-a și îndemnat ca — exceptînd piesele obligatorii de concurs — să ne tîlmăcească dificilul și spumosul Concert de Hacıaturian.

Cîntăreții au o „carte de vizită” mai impozantă. Iuri Antonovici Mazurok, de pildă, a obținut premiul al II-lea la concursul „Primăvara la Praga”, iar Emma Țiganovna Sarkisian, este solistă a Teatrului muzical „Nemirovici-Dancenko” din capitala Uniunii Sovietice. O ascensiune pe cît de surprinzătoare, pe atît de elocventă în ce privește promovarea talentelor, se pare că s-a petrecut cu Serghei Borisovici Iakovenko: fost frezor la o fabrică de mașini din Moscova, cîntărețul a urmat apoi Facultatea de filologie și istorie, ca astăzi să ajungă student al școlii „Gnesina”. muzica devenindu-i o a doua natură. Cu duble preocupări s-a dovedit și cîntăreața Nina Nikolaevna Silnikova, care a absolvit școala „Gnesina” la „clasa de pian”. Acum, însă, și-a adăugat și titlul de diplomată a secției de canto a școlii. De la același institut vom avea plăcerea să o ascultăm și pe Liudmila Petrovna Simonova, studentă în anul IV la clasa profesoarei P. E. Pronina.

Care dintre acești tineri va purta cununa de laureat al celui de al doilea Concurs „George Enescu”? Răspunsul îl vom afla joi, 21 septembrie 1961, cînd Mircea Cristescu va ridica bagheta la concertul festiv al laureaților.

Viorel Cosma

Sceună din filmul „Avionul pleacă la ora 9”, care rulează pe ecranele noastre.

Convorbire despre:

Filmul românesc la Festivalul de la Moscova

Au mai rămas două săptămîni pînă la deschiderea mării competiții cinematografice mondiale de la Moscova. Capitala sovietică face ultimele pregătiri pentru primirea oaspeților. Construcția noului cinematograf-gigant „Rossia” din Piața Pușkin, unde vor fi proiectate filmele Festivalului, se apropie de sfârșit. Peste câteva zile, în gărilor și aeroporturile Moscovei vor începe să sosească primele delegații de cineaști.

Ne-am adresat tov. Paul Cornea, directorul Studioului cinematografic „București” cu rugămîntea de a ne vorbi despre participarea țării noastre la Festivalul filmului de la Moscova.

„Ținînd seama de marele număr de țări care și-au anunțat participarea la Festivalul filmului de la Moscova, — ne-a declarat tov. Paul Cornea — sîntem îndreptățiți să credem că acest festival va constitui cea mai mare competiție cinematografică internațională. Vor fi prezente țările mari producătoare de filme alături de cele cu cinematografia tînere

și foarte tinere, ca statele de curînd eliberate din Asia și Africa. În același timp, Festivalul se anunță extrem de interesant prin producțiile cinematografice care vor concura în cadrul competiției. Se prevede astfel o întrecere aprinsă și juriului nu-i va fi ușor să se pronunțe.

Cinematografia noastră participă la Festival cu filmul artistic „Setea”, realizat cum se știe de regizorul Mircea Drăgan, după scenariul lui Titus Popovici, film așteptat cu interes. Pentru competiția documentarelor a fost selecționat „Cîntecul Birzavei”, o producție a studioului „Sahia”, regizată de Pavel Constantinescu. Cu ocazia Festivalului va pleca la Moscova o delegație reprezentativă a cinematografului nostru din care fac parte regizori, actori, lucrători din cîmpul artei cinematografice. Va însoți delegația și tov. Liviu Ciulei care a fost invitat la Festival ca membru al juriului pentru filmele artistice.

Din cîte sîntem informați, gazdele sovietice au luat toate măsurile pentru a fi create excelente condiții de desfășurare a competiției sub raport tehnic; organizatoric și în același timp pentru a permite cineaștilor lumii un larg schimb de păreri cu privire la problemele creației cinematografice contemporane.

Participanții la Festival vor avea de asemenea posibilitatea să vizioneze o seamă de filme clasice sovietice — capodopere ale cinematografului mondial — încă puțin cunoscute în străinătate, vizionări ce vor permite să se aprecieze în și mai mare măsură aportul internațional al cinematografului sovietic.

Spre deosebire de festivalurile similare organizate în occident și destinate unui cerc îngust de specialiști, opinia juriului fiind adesea diferită de opinia publicului, Festivalul de la Moscova va avea un caracter larg, foarte cuprinzător. Proiecția de filme și celelalte acțiuni competiționale vor fi împletite cu mari manifestări de masă care vor cuprinde sfere largi ale publicului din Moscova și din alte orașe sovietice pe care le vor vizita participanții la Festival.

Plecăm la Moscova cu emoții și speranțe pentru filmele noastre și în același timp cu ocurie pentru interesantele întîlniri și discuții pe care ni le va oferi marele Festival!

S. Tark

O veche prietenă — Natașa Zașcipina

În filmul „Evdokia”, Natașa Zașcipina joacă unul din rolurile principale.

Noua realizare a studiourilor din Moscova a fost foarte apreciată de spectatorii sovietici. La conferința de presă organizată recent la Ministerul Culturii al U.R.S.S., tovarășa Ekaterina Furțeva vorbea despre „Evdokia” ca despre una din cele mai bune producții ale cinematografului sovietic.

Nu toată lumea știe, însă, că filmul acesta a constituit pentru Natașa lucrarea ei de diplomă... Da, acum câteva zile, într-un cadru solemn, absolvenților Institutului de cinematografie din Moscova li s-au înmînat diplomele.

Și iată-o în fața comisiei pe... mica școlăriță de acum 15 ani, astăzi o artistă formată, cu o personalitate bine conturată.

— Natașa Zașcipina, diplomă de merit... Felicitările noastre...

Natașa a apărut pentru prima oară pe ecran, acum 18 ani, în aprilie 1944, în filmul „A fost odată o fată”, consacrat eroicilor apărători ai Leningradului. A urmat apoi binecunoscutul film „Mica școlăriță” și altele, și altele.

Mama Natașei povestea că îi era foarte greu să iasă cu dînsa pe stradă: toți o opeau, intrau în vorbă cu ea, îi ofereau ciocolată.

Cu toate că pentru oricine era limpede drumul ei de viitor, totuși încă

acum patru ani și jumătate Natașa mai stătea la îndoială: să urmeze cinematografia sau Conservatorul?

Căci, paralel cu școala medie, Natașa a terminat școala muzicală de pe lângă Conservatorul Ceaikovski.

Ceaikovski, Chopin, Mozart, Beethoven n-au putut însă să-i stingă pasiunea pentru arta filmului.

Și au urmat anii de studenție cu bucuriile și cu... examenele lor. În timpul vacanțelor de vară Natașa dădea concerte în diferite orașe, iar în vara lui 1959 a fost două luni într-un sovhoz de pe pîmînturile destelenite pentru a ajuta la strînsul recoltei. Alături de dînsa au lucrat acolo mulți studenți de la facultățile de cinematografie și teatru, de la Conservator.

— Un viitor artist trebuie să știe să facă de toate — iată deviza Natașei...

Curînd, numele Natașei Zașcipina va putea fi citit pe afișele Teatrului de satiră din Moscova... Colectivul teatrului a primit-o cu bucurie în rîndurile sale.

Văzînd-o pe ecran pe Natașa am totdeauna impresia că mă reintîlmesc cu o veche prietenă.

De-a lungul anilor ea a însoțit milioane de spectatori, a vorbit cu ei, le-a împărtășit gîndurile.

De aceea toți au îndrăgit-o!

Și pe drept cuvînt!

Adunare consacrată lui Maxim Gorki

Cu prilejul împlinirii a 25 de ani de la moartea lui A. M. Gorki, în seara zilei de luni 19 iunie a.c. la Casa prieteniei romino-sovietice din București a avut loc o adunare publică consacrată marelui scriitor, organizată de Consiliul General A.R.L.U.S. și Uniunea Scriitorilor din R.P. Română. Au participat reprezentanți ai conducerii Consiliului General A.R.L.U.S., Uniunii Scriitorilor, oameni de artă, știință și cultură, un numeros public.

A fost de față D. K. Zvonkov, prim-secretar al Ambasadei U.R.S.S. la București.

Despre viața și opera lui Maxim Gorki, a vorbit scriitorul Eusebiu Camilar.

În încheiere a rulat filmul „Mama” după celebrul roman cu același nume al lui Gorki.

Simpozion Belinski

Cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la nașterea lui V. G. Belinski, marți seara a avut loc în sala Ateneului R. P. Romine un simpozion organizat de Consiliul General A.R.L.U.S. și Uniunea Scriitorilor.

Au participat reprezentanți ai conducerii Consiliului General A.R.L.U.S., Uniunii Scriitorilor, oameni de artă, știință și cultură, un numeros public.

A fost de față A. M. Alexeev, al II-lea secretar al ambasadei Uniunii Sovietice la București.

Despre viața și opera lui Belinski au vorbit acad. prof. Petre Constantinescu-Iași, prof. univ. Stancu Stoian, criticul literar Ion Vitner și lectorul universitar Gheorghe Pușcașu.

Brașov

In stațiunile balneo-climatic

O preocupare de seamă în activitatea desfășurată de Consiliul regional A.R.L.U.S.-Brașov o constituie, în aceste zile, intensificarea muncii cultural-politice de masă în stațiunile balneo-climatic din regiune. În acest scop au fost întocmite planuri comune de activitate cu secțiile culturale din stațiunile Predeal, Bazna, Mediaș și Ocna-Sibiului organizându-se, lunar, mai multe manifestări. Au fost totodată reorganizate și comisile A.R.L.U.S. din aceste locuri.

În toate stațiunile au fost organizate cicluri de conferințe pe tema: „Uniunea Sovietică în avangarda luptei pentru pace și colaborare internațională” — în cadrul cărora oamenii muncii veniți la odihnă au fost infor-

mați cu cele mai noi știri privind poziția guvernului Uniunii Sovietice în problemele actuale ale situației internaționale.

În planurile de activitate sînt prevăzute și a% forme de manifestări — ca, de pildă, concursuri intitulate „Drumeții în Cosmos”, seri literare, jurnale de actualități tehnico-științifice din U.R.S.S., seri muzicale, prezentări de filme etc.

A. Boeriu
corespondent

Consfătuiri cu cititorii

În ziua de 7 iunie 1961 la Oradea, și în ziua de 9 iunie la Cluj, la Casele prieteniei din aceste orașe au avut loc două consfătuiri cu cititorii revistei noastre.

Cu acest prilej s-a putut constata interesul crescînd al cititorilor din regiunile Cluj și Crișana pentru „Veac nou”, fapt reflectat în creșterea numărului de abonamente și în felul cum participanții la discuții au formulat observații și au făcut propuneri îndreptate spre îmbogățirea tematicii și îmbunătățirea prezentării grafice a revistei noastre.

În acest sens, au luat parte la discuții în orașul Cluj — unde consfătuirea a fost prezidată de prof. univ. Al. Roșca, prorectorul Universității Babeș-Bolyai — prof. univ. Edmond Felszegy, decanul Facultății de chimie, prof. Mircea Croitoru, șeful catedrei de literatură rusă la Universitatea din Cluj, Petru Agapie de la Oficiul regional de difuzare a presei, prof. Laurențiu Hodarcea, Ioan Pinteza de la Opera de Stat, A. Banci, președintele Tribunalului regional, conf. univ. Ioan Gliga, secretarul Consiliului regional A.R.L.U.S. Cluj, iar din raioane au participat la discuții Ioan Beca de la Bistrița, Ion Ranta de la Alud, Vasile Gherman de la Gherla și B. Marschi de la Turda.

La Oradea, unde consfătuirea a fost prezidată de Ioan Lenghel, secretarul Consiliului regional A.R.L.U.S.-Crișana, au luat cuvîntul dr. Ioan Rușdea, medic, profesoara Julietta Andor, Victor Tămaș, jurist, Alex. Măgeoreanu de la Întreprinderea cinematografică, Lucia Cucu, medic zootehnician, Lechner Ernő, muncitor, Sas Ioan, pensionar și alții.

Reprezentanții colectivului redacțional au răspuns la întrebările puse, luîndu-și angajamentul să împărtășească redacției justele critici și propuneri făcute spre a le da o cît mai neîntîrziată soluționare practică.

Pasionați de aeromodelism...

UMANISTUL

(urmare din pag. 8-a)

nu mai e un erou rătăcit în lumi străine și cuvintele lui nu mai răsună ca niște adevăruri abstracte. El acționează printre ai săi, umăr la umăr cu ei și credința sa este faptă. Nilovna trece printr-un proces de reinnoire radicală. Gorki a știut să întrezărească faptul că, dincolo de prejudecățile și obscurantismul inconjurător, personajul, prin ceea ce avea el mai bun, era gata să pășească în rindurile luptătorilor, să se ridice la acțiune conștientă în favoarea tuturor oprimaților.

Ceț de al doilea filon umanist al artei lui Gorki se află la temelia realismului socialist, cea mai înaintată metodă artistică a timpului nostru. El a dăruit cu generozitate literaturii socialiste coordonatele noului umanism. Gorki a știut să surprindă în paginile sale cele mai nobile trăsături ale modului de viață muncitoresc și, în aceeași vreme, s-a dăruit fără limită acestei lumi, înconjurînd-o ca o pavază, cu întreaga sa artă. Gorki a înlăturat cu impetuoșitatea-i caracteristică normele etice găunoase și înrobitoare ale claselor de sus pentru a ajunge și a ne introduce într-o altă lume, unde omul, în înțelesul major al cuvîntului, își poate dezbăli frumusețea sa spirituală.

Sezonul athletic in plină desfășurare...

Ter-Ovanesian se apropie de recordul mondial la săritura în lungime

Fiecare probă athletică își are hotarele ei dincolo de care nu este dat să pășească decît celor mai buni. De-a lungul anilor, aceste limite de la care începe consacrarea s-au schimbat, au mers înainte. 60 de metri la ciocan, 2 metri la săritura în înălțime, 14 minute în cursa de 5000 metri, 4,50 m. la prăjină, 3 minute 43 de secunde la 1500 m. (faimosul record „de granit” al lui Gunder Häg) au rămas de mult în urmă. Cu asemenea rezultate, care altă dată făceau nemuritor un atlet, astăzi nu se poate intra într-o finală olimpică. Singura „graniță” care rezistă cu succes de peste trei decenii este aceea de 8 metri la săritura în lungime. În toată istoria atletismului numai 11 sportivi au reușit să treacă dincolo de ea. Iar recordul mondial al negrului Jesse Owens de 8,13 m., stabilit în 1935, a figurat un sfert de veac pe tabelul performanțelor atletice maxime. A căzut abia anul trecut sub picioarele unui alt atlet de culoare, Ralph Boston, la capătul unui impresionant și spectaculos „asediu”.

Ani și ani, de altfel, negrii erau singurii atleți capabili să zboare dincolo de 8 metri. Limita părea intangibilă pentru europeni.

Apariția lui Ter-Ovanesian la proba de lungime poate fi asemuită cu un fenomen apropiat petrecut la săritura în înălțime. Kașkarov, Stepanov, Sitkin, Șavlakadze și în sfîrșit „cosmicul Brumel” au pus capăt supremației americane pe acest tărîm. Ter-Ovanesian demonstrează acum că sovieticii pot să preia conducerea încă într-o probă de săritură. Și este pe punctul de a o face. După ce la Olimpiada de la Roma, Igor a ținut în șah pe Boston și Robertson cu un 8,04 m. (nou record european) față că sal-

țul său cel mai recent a măsurat 8,19 m., plasîndu-l pe locul II în lista celor mai buni „mondiali” din toate timpurile, la numai 5 cm. de recordmanul lumii, care... tremură de fiecare dată cînd Ter își ia avînt pe pistă.

În puțini ani tînărul sportiv sovietic s-a remarcat ca una dintre cele mai marcante personalități ale atletismului mondial.

Biografia sa sportivă, care datează numai de 9 ani, începe cu un paradox: lui Igor nu i-a plăcut atletismul! El a tras... la fit în primele lecții la care îl trimitea tatăl său Aram, fost recordman la aruncarea discului al Uniunii Sovietice (1933) și care dorea ca Igor să readucă familia Ovanesian pe tabelul celor mai bune performanțe. Mama, excelentă voleibalistă, ar fi vrut să-și vadă fiul în fața fileului, mai ales că era înalt și bine făcut. Dar Igor era pasionat (ați ghicit) de fotbal, iar iarna se avînta în coborîri impetuoase pe pîrtiile de schi.

În 1954, la 16 ani, tînărul sportiv, folosînd o tehnică rudimentară, reușește să sară 1,85 m. la înălțime și 7 m. la lungime. Primele performanțe au deschis... apetitul altora. Și iată-l, abia atunci, apucîndu-se serios de muncă. Doi ani mai tîrziu Igor este campion al Ucrainei, titlu cu care se prezintă la startul Spartachiadei popoarelor din 1956. Prima sa apariție în arena marelui atletism sovietic a fost „o cădere”. Ovanesian se clătează la 18-lea. Dezolat, vrea să abandoneze atletismul cînd este anunțat că a fost selecționat în lotul U.R.S.S. Antrenorii văzuseră, în ciuda insuccesului, marea talent al acestui atlet. La sfîrșitul anului Igor este recordman al U.R.S.S. cu un rezultat de 7,74 m. l

Nici în continuare drumul său n-a fost neted. La Olimpiada de la Melbourne, unde se dusesese cu un car de speranțe înregistrează din nou un insucces. Dar asta nu-l mai descurajează ca altă dată, ci-l îndrește. În 1957 se pregătește pentru decatlon. Aleargă suta de metri în 10,4 sec., sare 2 metri la înălțime, 4,20 m. la prăjină. Peste un an, la campionatele europene, cîștigă strălucit primul loc și medalia de aur cu 7,81 m. — nou record al U.R.S.S. Era evident că Igor se afla „în zona” celor 8 metri. Dar, pînă a trece de ei i-a mai trebuit un an. Evenimentul s-a petrecut la Moscova în vara lui 1959. Pentru Olimpiada de la Roma apăruse un pretendent serios la primul loc. Poate că Ovanesian ar fi reușit această performanță în „orașul etern”, dar un accident stupid l-a întrerupt cîteva luni antrenamentele. Iarna, la schi, s-a ciocnit de un pom, s-a rînit foarte grav și abia a scăpat cu viață. Participarea la Roma părea compromisă. Dar, cu o voință supraomenească, Igor și-a scurtat la maximum convalescența, a reluat pregătirile și nefiînd (după părerea antrenorilor) în cea mai bună formă a sărit 8,04 m., ocupînd locul III. Iar acum, cu 8,19 m. la început de sezon, anunță asaltul decisiv asupra recordului lumii, dus între timp de Boston la 8,24 m. În cursul săptămînilor viitoare vom fi martori ai pasionatului „duel” dintre cei doi mari atleți. În iulie ei se vor întîlni direct în meciul U.R.S.S. — S.U.A. ce va avea loc la Moscova. Prilej de a trînsa o primă repriză din marea lor rivalitate.

Valeriu Chiose

Poșta redacției

C-TIN MASSU, Pitești, AUGUSTIN ROȘCA — Sibiu, C-TIN MIROIU — București și ION TOPOREANU — com. Săceni, raionul Alexandria; N-am putut folosi materialele trimise de dv.

FILARET CĂRUNTU — Reșița: Vă sfătuim să vă adresați Filialei din R.S.S. Moldovenească a Asociației de prietenie sovieto-romină: Moldavskoe otделение obșcestva sovetko-ruminskoi družbi, ulița Sadovaia nr. 103, Kișinău.

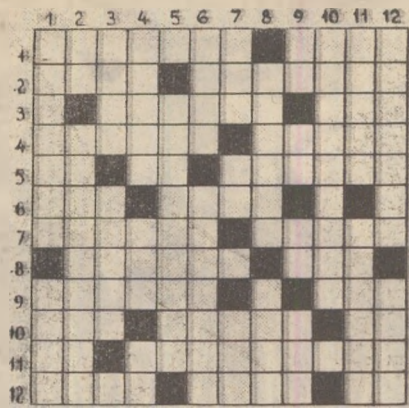
ION POPA — com. Cetulchioi, raionul Tulcea: Regretăm, dar nu am primit pînă acum nici o adresă a vreunui medic sovietic. Vă comunicăm totuși adresa unui tînăr din Riga, pe care îl interesează foarte mult regiunea unde lucrați dv. — Delta Dunării. Adresa lui: Igor Bogdanov, Riga, ulița Lacipleșa dom 9, kv. 5 Latviiskaia S.S.R. Are 23 de ani. Dacă doriți, scrieți-i despre frumusețile Deltei și locuitorii ei și rugați-l să vă pună în legătură cu un tînăr medic din orașul său.

LICĂ BUTNARU — Hirău: Zinaida Kirienko a debutat în filmul „Roză vînturilor”, dar primul ei rol important a fost Natalia Melehova din trilogia „Pe Donul liniștit”. De atunci a deținut mai multe roluri în filme: Ana din „Coțofana hoată”, Katia din „Poemul mării”, Monika din „Departeu de patrie”, Irina din „Soarta unui om”, Marianna din „Cazacii”. Zinaida Kirienko joacă și la teatrul „Pușkin” din Moscova unde îi puteți adresa scrisoarea.

LEOPOLD FAUR — Tr. Severin: Primul pas spre realizarea visului dv. este să vă înscrieți într-o asociație sportivă la secția aeronautică.

VICTOR NEGOESCU — Brașov: Ne pare rău, dar revista noastră a mai publicat articole similare celui trimis de dv.

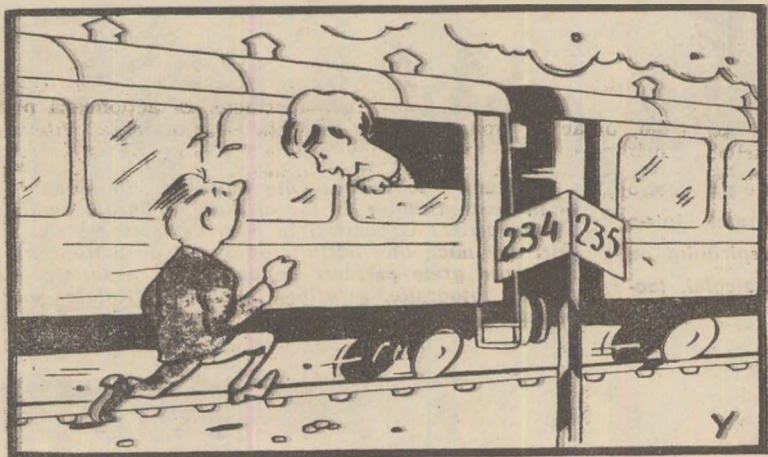
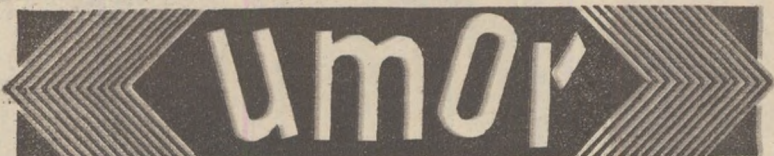

OAMENI

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Povestea unui om adevărat” — Subiect 2) Poem în proză de Maxim Gorki — Celebru scriitor sovietic, autorul nuvelei „Soarta unui om” 3) Cea mai tinără din surori (pl) — Oameni fără inimă — 4) Bunătatea omului — „Mazepa” de Ceaikovski sau „Cneazul Igor” de Borodin 5) Răspuns pozitiv

— Unic! — Agătat! 6) Acol — Prefix agricol 7) Inseamnă — Vreie (pl.) 8) Bogății — Epoci 9) Autorul romanului „Pământ și oameni” — Cenușă 10) Nici în casă, nici afară (pl.) Cu rimă — Articol 11) Pană — Croitori, cizmari etc. 12) „Andras, autorul volumului de povestiri „Pornește oamenii” — Poet ardelen, autorul volumului „Cartea unui om” — Perlă din șiragul vieții unui om.

VERTICAL: 1) Dramaturg sovietic, autorul piesei „Omul cu arma” — Urcare 2) Semenul nostru — Autorul cărții „Oameni și fapte” 3) Omenirea întreagă — Pantaloni țărănești 4) Grecii antici — „Oameni în...”, roman din viața medicilor de M. Maian — Om sucit 5) „Omul muncitor de pîne nu duce dor” sau „Nu după suman trebuie judecat omul” 6) Ax — A împodobi 7) Roman de Lăviu Rebreanu — Are! — Cizmuliță 8) Scriitor și dramaturg sovietic, autorul piesei „Un om obișnuit” — Patrie 9) În totul! — 3,14 — Notă muzicală — În simfonia unui ceas 10) Celebru scriitor sovietic, autorul volumului „Ce-i trebuie omului” 11) A fost atacată de Don Quijote — Platformă 12) Civilă și militară — Scriitor sovietic, autorul cărții „Oameni și munți”

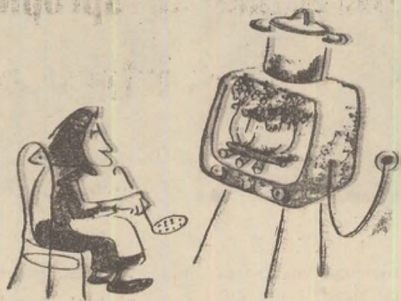
NEHOTĂRIRE

— Vedeți... eu... trebuie să vă mărturisesc... înțelegeți, eu vă... cum să vă spun mai exact?

Desen de M. Ușat

Fără cuvinte
Desen de R. Hovivian

Răbdare
Desen de G. și V. Karavaev

ATENȚIUNE!

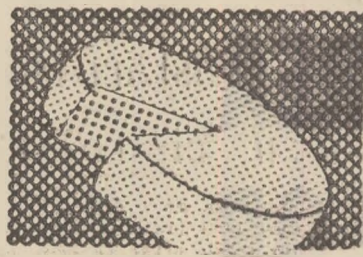
V-ați cumpărat bilete la „Marele concurs popular PRONOEXPRES” de la 2 iunie?

Se atribuie 72.000 premii în valoare totală de

12 MILIOANE LEI

Prețul unui bilet: 2 lei

Azi începe închiderea vânzării în mediul rural.

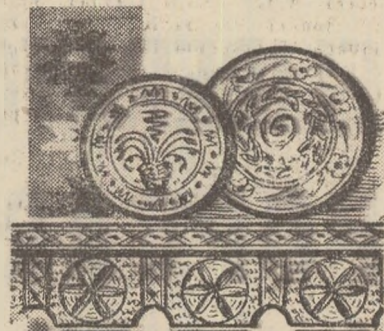

CEREȚI

In magazinele de specialitate din toată țara cunoscutele produse ale

I. C. I. L. Constanța

- CAȘCAVAL de Dobrogea
- BRÎNZA TELEMEA de vacă și de oaie
- CAȘCAVAL DE VARĂ „Muntenia”

COVOARE „CARPAȚI”

de diferite dimensiuni

CUSATURI

pe motive secuiești

ARTICOLE DE CERAMICĂ

ARTICOLE DE ARTIZANAT

(Sculptură în lemn „Tisa” în miniatură)

SOMIERE

PLAPU 41

(cu fete de mătase sau stambă)

produce și livrează din stoc

Cooperativa

OLTUL

Miercurea-Ciuc
str. Petofi Nr. 2

SALTEA ANTIDECUBITUS

Produs „TERMOTEHNICA” București

O.C.L. MIXT TULCEA • O.C.L. MIXT TULCEA

TURIȘTI!

În timpul călătoriilor dv. în Delta, vizitați în orașele TULCEA, SULINA și SF. GHEORGHE unitățile de alimentație publică ale

O. C. L. Mixt TULCEA

În permanență bine asortate cu preparate pescărești și vinuri selecționate din regiune.

La cerere se pot organiza mese comune cu plată și prin virament

O.C.L. MIXT TULCEA • O.C.L. MIXT TULCEA

20 de ani de la începerea
Marelui Război pentru
Apărarea Patriei

UNIUNEA SOVIETICĂ ELIBERATOAREA POPOARELOR

In spatele frontului, muncă dirză și plină de eroism, sub lozincă: „Totul pentru front, totul pentru victorie!”

22 iunie 1941, ora 4,30 dimineața...

La granița sovietică, hitleriștii pun în mișcare cea mai monstruoasă mașină de război a tuturor timpurilor: 3.800.000 infanteriști, 1.680.000 artileriști și aviatori, 404.000 marinari, 150.000 SS-iști, 1.200.000 în formațiile de rezervă... Direcția: răsărit. Scopul: distrugerea Uniunii Sovietice și, după expresia lui Hitler însuși, „nimicirea bolșevismului”.

Visul de aur al naziștilor și al monopolurilor care îl aduseseră la cîrma Germaniei părea că începe să se înlăptuiască. De ani de zile se pregăteau Hitler și generalii săi pentru cîmpirea Uniunii Sovietice. „Statul sovietic trebuie distrus dintr-o singură lovitură” spunea Hitler la 31 iulie 1940. „Trebuie să ne așteptăm ca armata rusă să sufere o înfrîngere și mai mare decît cea franceză”, spunea tot el la 5 decembrie al aceluiași an. Și adăuga: „Nu voi comite aceeași greșeală ca Napoleon. Cînd mă voi îndrepta spre Moscova, voi pleca destul de devreme ca să ajung acolo înainte de începutul iernii”.

Optimismul lui Hitler era împărțit de toți susținătorii săi din Europa și din America. „Ultima mare campanie a războiului” trebuia să dureze 8 săptămîni.

Războiul a durat însă patru ani. El nu s-a desfășurat și nu s-a încheiat așa cum ar fi dorit cei care l-au inițiat și l-au dezlănțuit. Sub conducerea Partidului Comunist, poporul sovietic s-a ridicat la lupta cea mare pentru apărarea Patriei socialiste. Hitler nu a ajuns la Moscova pînă la începutul iernii. Nici un soldat german nu a pătruns în capitala U.R.S.S. altfel decît ca prizonier. Tot astfel, fiarele cu zvastică nu au putut intra în Leningrad, iar cele care au năvălit pe străzile Stalingradului au fost nimicite sau capturate.

Patru ani de război... Pentru poporul sovietic aceștia au fost patru ani de crîncene bătălii pe front, de muncă încredată în spatele frontului, de uriașe sacrificii și nesfîrșite lipsuri, dar și patru ani de mari, hotărîtoare, istorice biruinți.

Impotriva voinței poporului nostru, imperialiștii străini și în primul rînd cei germani, în cîrdășie cu clasele exploatare, au împins țara noastră, în anii întunecați ai dictaturii fasciste, în prăpastia războiului criminal antisovietic. Forțele patriotice, masele populare conduse de partidul comunist s-au ridicat în apărarea intereselor naționale, pentru ieșirea Romîniei din crimănaul război și pentru întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste. Poporul nostru muncitor ura pe hitleriști și condamna tîlhărescul război împotriva patriei socialiste. Sub conducerea P.C.R., poporul nostru a înfăptuit insurecția armată din August 1944 care a dus la răsturnarea dictaturii fasciste. Armata romînă a întors armele împotriva Germaniei fasciste și, însuflețită de scopurile nobile ale războiului antihitlerist și de dragostea de patrie, a luptat alături de glorioasa armată sovietică eliberatoare, pînă la victoria deplină asupra Germaniei hitleriste.

În mai 1945, fascismul era îngenunchat în propriul său birlog. Cel mai cumplit război pe care îl cunoscuse istoria lua sfîrșit prin ce mai cumplită înfrîngere a autorilor săi. Victoria aparți-

Rezistența eroică, riposta hotărîită pe care a dat-o dușmanului Armata Sovietică, s-a transformat într-o ofensivă victorioasă, strălucită mărturie a spiritului de luptă al ostașilor sovietici, a superiorității strategiei, tacticii și tehnicii militare sovietice.

Partizanii sovietici... Cîte fapte de vitejie au înscris ei în cronică anilor de foc ai Marelui Război pentru Apărarea Patriei! Organizați în mari detașamente sau în grupuri mai mici, i-au hărțuit tot timpul pe cîmpitori, pricinuindu-le grele pierderi de oameni și materiale. Partizanii din fotografie, surprinși în plină înclăstare cu dușmanul, au luptat în pădurile regiunii Leningrad

Moment de neuit: trupele sovietice victorioase au intrat în București. Mii de oameni au ieșit pe străzi pentru a-i saluta pe glorioșii ostași care ne-au eliberat țara, au salvat libertatea popoarelor, civilizația și demnitatea umană.

Trecînd granițele țării noastre, armata romînă a luptat alături de glorioasa armată sovietică pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei.

nea, așa cum era și firesc, celor care luptaseră pentru o cauză dreaptă, cauza libertății popoarelor, cauza demnității umane, cauza comunismului.

Astăzi la douăzeci de ani după mișlescul atac menit să ștergă orînduirea sovietică de pe fața pămîntului, U.R.S.S. este mai puternică ca oricînd. Ea stă de strajă păcii, luptînd cu hotărîre și consecvență pentru dezarmarea generală și totală, pentru rezolvarea prin tratative a oricărui litigiu, pentru încheierea tratatului de pace cu Germania, împotriva remilitarizării Germaniei occidentale, pentru eliberarea popoarelor din colonii, pentru lichidarea oricărui focar de război în lume.

Așa cum a arătat N. S. Hrușciiov în cuvîntarea rostită la 21 iunie în Palatul mare al Kremlinului: „U.R.S.S., care dispune de o uriașă putere economică și militară, n-a folosit și nu va folosi niciodată forțele sale în scopuri agresive. Dimpotrivă, U.R.S.S. își îndreaptă toate eforturile în direcție asigurării păcii”.

VEAC NOU

Steagul victorios al Uniunii Sovietice este înfipt deasupra Reichstagului. Fiara fascistă este nimicită în birlogul ei.